

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Tractats internacionals

Edicte

Vist l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Argentina per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal, signat a Andorra la Vella el 26 d'octubre del 2009 i publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, núm. 32, de data 9 de juny del 2010;

Vist el seu article 12 que disposa que l'Acord entrarà en vigor el dia següent a la recepció de la segona notificació;

Atès que el 14 de juny del 2012, l'Ambaixada d'Andorra a Madrid va rebre una notificació per part de l'Ambaixada de la República d'Argentina, comunicant el compliment per part d'Argentina dels requisits interns per a l'entrada en vigor de l'Acord;

Es fa públic que l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Argentina per a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal, signat a Andorra la Vella el 26 d'octubre del 2009, ha entrat en vigor el 15 de juny del 2012.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 27 de juny del 2012

Gilbert Saboya Sunyé
Ministre d'Afers Exteriors

Lleis qualificades

Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 31 de maig del 2012 ha aprovat la següent:

Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració

Exposició de motius

L'aprovació d'una nova Llei qualificada d'immigració que substitueixi la fins ara vigent, aprovada i refosa pel Decret legislatiu del 25 de juny del 2008, i també la Llei 17/2006, del 30 de novembre, qualificada de residències passives, s'ha considerat una necessitat per tal d'assolir tres objectius fonamentals:

- En primer lloc, integrar la regulació de les residències passives, que fins ara es trobava emmarcada en una norma separada, dins del cos normatiu on s'estableix el règim legal de la immigració en el Principat d'Andorra.
- En segon lloc, crear noves tipologies d'autoritzacions d'immigració que completin el conjunt ja existent i que donin resposta a la necessitat d'incrementar l'atractiu del Principat d'Andorra com a destinació de persones estrangeres que responguin a certs perfils.
- En tercer lloc, incloure determinades correccions tècniques encaminades a precisar o aclarir algunes qüestions incloses en la normativa vigent, la interpretació i l'aplicació pràctica de les quals, en alguns casos, havia suscitat algun dubte.

Per raons d'urgència legislativa, la regulació de les residències passives, empresa per primera vegada l'any 1996, va ser objecte d'una llei específica, i es va mantenir des d'aleshores en un cos normatiu separat del comú en què es regula el règim jurídic de la immigració

en territori andorrà. Quinze anys després d'aquella regulació inicial, s'ha estimat convenient, per motius de correcta sistemàtica legislativa, incorporar la regulació que fins ara es trobava continguda a la ja esmentada Llei 17/2006, en la norma general reguladora de la immigració. Per això, la regulació esmentada s'ha inclòs, amb les adaptacions necessàries encaminades a encaixar-la en aquesta Llei, com un capítol específic dins del nou títol IX d'aquesta última, segons s'exposarà més endavant.

La regulació tradicional de les autoritzacions d'immigració ha girat al voltant de la dicotomia existent entre les dues possibles situacions en les quals una persona estrangera podia accedir a la residència andorrana: d'una banda, la dels immigrants que entraven en territori andorrà amb l'objectiu d'exercir una activitat professional, assalariada o no, i s'incorporaven al mercat laboral i de serveis nacional i, d'altra banda, la dels que establien la seva residència a Andorra sense voluntat d'exercir cap activitat i que quedaven enquadrats en l'àmbit de les residències passives.

Deixant al marge altres situacions ja considerades normativament i que comptaven amb un component híbrid entre les dues situacions citades, com les dels estudiants i els investigadors, s'ha observat l'oportunitat de donar entrada en l'ordenament andorrà a noves tipologies de règims d'immigració que, sense encaixar pròpiament en cap de les situacions esmentades, és a dir, sense referir-se a persones amb voluntat d'integrar-se plenament en el mercat laboral i de serveis nacional, però tampoc de romandre en situació totalment passiva, tindria per objecte donar cobertura als estrangers que, gaudint d'un cert nivell de qualificació professional o d'un reconegut prestigi en els àmbits cultural, científic o esportiu, desitgessin accedir a la residència andorrana mantenint la seva activitat o treball professional en l'esfera corresponent, però amb una projecció eminentment internacional, és a dir, sense intervenir substancialment en el mercat andorrà.

Per donar cabuda a aquestes noves categories de residents, s'han creat dues noves tipologies d'autoritzacions: les autoritzacions de residència per a

professionals amb projecció internacional i les autoritzacions de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu. Ambdós tipus d'autoritzacions han quedat emmarcats dins de les denominades autoritzacions d'immigració de residència sense treball, que és la nova rúbrica sota la qual també han estat anomenades les antigues autoritzacions de residència passiva.

Finalment, la reforma empra per aquesta Llei introdueix certes modificacions en el règim de les fins ara anomenades residències passives. En primer lloc, han passat a denominar-se residències sense activitat lucrativa. En segon lloc, s'han revisat alguns dels requisits necessaris per obtenir l'autorització corresponent. Com a novetat més significativa en aquest punt, la nova regulació exigeix que els sol·licitants de l'autorització assumeixin el compromís, el compliment del qual hauran de justificar a posteriori, de dur a terme inversions en actius situats a Andorra d'un import mínim de 400.000 euros. La finalitat d'aquesta exigència, que no substitueix la necessitat de mantenir un dipòsit de garantia davant l'INAF per un import de 50.000 euros, és la necessitat de condicionar l'accés a la residència sense activitat lucrativa a una vertadera i decidida vocació de vinculació permanent amb el país, la qual estaria indubtablement garantida a través del requisit d'inversió en els esmentats actius de base andorrana. En aquest punt, a més, la regulació andorrana passa a alinear-se amb alguna de les principals jurisdiccions estrangeres en què s'estableixen règims d'indole similar, respecte als requisits, tant qualitius com quantitius, condicionants de l'accés a les corresponents autoritzacions d'immigració en els països respectius.

Pel que fa al contingut, aquesta Llei intenta respectar en tot el que ha estat possible l'estructura de la fins ara vigent Llei qualificada d'immigració i ha limitat les modificacions a les estrictament necessàries per assolir els objectius ja apuntats.

Els títols I (*De l'àmbit d'aplicació de la Llei*), II (*Dels òrgans competents en matèria d'immigració i de llurs atribucions*) i III (*Del Registre Central d'Immigració*), els quals s'han mantingut amb mínimes alteracions en el contingut,

regulen aspectes generals que concerneixen l'aplicació de la Llei i la determinació dels òrgans amb competències en matèria d'immigració, tant pel que fa a la definició de les polítiques corresponents, com a la gestió dels expedients, i delimiten els aspectes generals del funcionament del Registre Central d'Immigració, la regulació detallada dels quals es remet a la normativa reglamentària.

Els títols IV (*De l'entrada al Principat d'Andorra*) i V (*Del règim turístic*), que també coincideixen pel que fa al contingut amb la normativa vigent fins ara, s'ocupen, pel que fa al primer, de regular determinades qüestions d'indole general que concerneixen les condicions per a l'entrada al territori andorrà per part de persones estrangeres i, pel que fa al segon, dels principis, les condicions i les limitacions que han d'observar els estrangers que accedeixin a territori andorrà en règim turístic.

El títol VI (*De les autoritzacions d'immigració i de la seva concessió inicial*) té com a finalitat regular la concessió inicial de les autoritzacions d'immigració i establir els principis generals que s'han de seguir, els criteris econòmics i socials que han d'orientar la política governamental en la matèria, els tipus d'autoritzacions que hi ha, els criteris de concessió de les autoritzacions i, finalment, allò relatiu a la denegació de les autoritzacions. En particular, el capítol tercer d'aquest títol VI, en el qual es delimiten els diversos tipus d'autoritzacions d'immigració, és el que ha estat objecte d'una revisió més profunda, encaminada a donar-hi entrada a les noves categories d'autoritzacions que aquesta Llei incorpora, a més de consagrar les noves denominacions de les que han estat objecte d'un canvi de rúbrica.

Els títols VII (*De la renovació de les autoritzacions d'immigració*) i VIII (*De l'anul·lació i de la caducitat de les autoritzacions d'immigració*) d'aquesta Llei han estat objecte de mínimes modificacions tècniques adreçades a assegurar-ne l'encaix amb les disposicions restants de la Llei que han estat revisades i, particularment, amb les categories de nova creació. El primer d'ambdós títols estableix els criteris generals, tant d'ordre substantiu com de caràcter formal o procedimental, que ha de verificar el

resident per accedir a la renovació de la seva autorització, així com una sèrie de previsions específiques en la matèria per a determinades categories concretes d'autoritzacions. El títol VIII regula els motius, els procediments i els efectes de l'anul·lació de les autoritzacions, amb expedient o sense, així com tot el que té relació amb els supòsits de caducitat de les autoritzacions i la seva regulació.

El títol IX (*De les autoritzacions d'immigració de residència sense treball*) constitueix una novetat respecte de la normativa prèvia a aquesta Llei. S'hi dona entrada, com un apartat específic i separat dins la norma general reguladora de la immigració, al règim de les denominades autoritzacions d'immigració de residència sense treball, les quals comprenen, d'una banda, les anteriorment conegudes com a residències passives, actualment residències sense activitat lucrativa i, d'altra banda, les noves residències per a professionals amb projecció internacional i residències per raons d'interès científic, cultural i esportiu, ja esmentades. La regulació continguda en aquest títol, respecte de la qual les disposicions restants de la Llei constitueixen normes d'aplicació subsidiària, pretén establir els requisits específics que haurà d'observar l'estranger que pretengui obtenir les preceptives autoritzacions.

El títol X (*Del reagrupament familiar*), que ha experimentat modificacions lleus, considera els principis generals aplicables respecte de les persones que sol·licitin la residència andorrana per motius de reagrupament familiar, i s'ocupa d'establir el catàleg de persones que es trobin legitimades per accedir-hi, els requisits necessaris a l'efecte i les regles corresponents a la concessió inicial i a la denegació de les autoritzacions corresponents.

El títol XI (*De la situació irregular en matèria d'immigració*) preveu les conseqüències que ocasiona la permanència en territori andorrà de les persones estrangeres que, per no tenir la preceptiva autorització d'immigració vigent, es troben en situació irregular. Per la seva part, el títol XII (*De les mesures de policia administrativa destinades a fer cessar una situació irregular i dels seus*

procediments) preveu els mecanismes de què disposen les autoritats policials del Principat d'Andorra per posar fi a les situacions irregulars en matèria d'immigració en què pugui trobar-se una persona estrangera, i s'inclouen a aquest efecte les figures de la denegació d'accés, del foragitament i de l'expulsió administrativa.

El títol XIII (*De les obligacions del patró o del beneficiari de la prestació de serveis*) fa referència a les obligacions del patró o del beneficiari de la prestació de serveis, en relació amb la situació en matèria d'immigració de la persona estrangera que ha contractat en el marc d'una prestació de serveis, ja sigui en règim laboral, ja sigui com a autònom. Aquestes obligacions s'estenen des del moment de la contractació fins al moment del venciment de la relació, passant per tot el seu període de durada. Aquest títol només ha estat objecte de retocs tècnics menors adreçats a adaptar-lo tècnicament a les modificacions de més importància incorporades a la Llei.

El títol XIV (*De les infraccions i de les sancions*) s'estructura en tres capítols, que tenen com a objecte, respectivament, la definició de les tipologies d'infraccions en matèria d'immigració, l'establiment de les sancions associades a cada tipus infractor i, finalment, el procediment que s'ha de seguir per imposar aquestes sancions. Deixant al marge els canvis precisos necessaris per incloure dins d'aquest règim sancionador els nous supòsits de residència incorporats en aquesta Llei, cal destacar la reforma del procediment sancionador emprès per la Llei, la qual s'ha concretat en la modificació integral dels articles 150 i 151.

Les taxes aplicables al lliurament de les diverses categories d'autoritzacions, dels certificats i dels duplicats, de la regulació de les quals s'encarrega el títol XV (*De les taxes en matèria d'immigració*), han estat objecte de revisió pel que fa a l'import i en el que ha estat necessari per donar cabuda a les noves modalitats d'autoritzacions existents amb aquesta Llei.

Finalment, el títol XVI (*Del procediment especial abreujaat en matèria d'immigració*) té com a objecte reglamentar el procediment que s'ha de seguir en matèria d'immigració, el qual resulta

aplicable en tot el que afecta aquesta matèria concreta de les relacions entre l'Administració i l'administrat, a excepció del recurs contra les taxes anteriorment indicades, que es regirà per les normes generals del procediment administratiu. Aquest títol, que ha experimentat unes alteracions mínimes en aquesta Llei, estableix els recursos administratius que es poden interposar davant d'actes de l'Administració en matèria d'immigració, així com el procediment aplicable en primera i en segona instància.

Índex

Títol I. De l'àmbit d'aplicació de la Llei

Article 1. Àmbit d'aplicació general

Article 2. Tractats i acords internacionals

Article 3. Normes generals d'aplicació al personal d'una ambaixada, d'una oficina consular, d'una missió permanent o d'una delegació estrangera en un organisme intergovernamental, o d'una organització internacional o intergovernamental, amb seu a Andorra

Article 4. Personal d'una ambaixada, d'una oficina consular, d'una missió permanent o d'una delegació estrangera en un organisme intergovernamental, o d'una organització internacional o intergovernamental, amb seu a Andorra, que no hi treballa de forma exclusiva

Títol II. Dels òrgans competents en matèria d'immigració i de llurs atribucions

Article 5. Competències del Govern

Article 6. Competències del ministre encarregat d'Interior

Títol III. Del Registre Central d'Immigració

Article 7. Creació del Registre Central d'Immigració

Article 8. Inscripció al Registre Central d'Immigració

Article 9. Protecció de les dades del Registre Central d'Immigració

Article 10. Accés a les dades del Registre Central d'Immigració

Títol IV. De l'entrada al Principat d'Andorra

Article 11. Documents i visats

Article 12. Salut pública

Article 13. Seguretat i ordre públic

Article 14. Mitjans econòmics

Títol V. Del règim turístic

Article 15. Principi de lliure circulació

Article 16. Durada de l'estada

Article 17. Prohibició de treballar

Article 18. Ruptura del règim turístic
Títol VI. De les autoritzacions d'immigració i de la seva concessió inicial

Capítol primer. Principis generals

Article 19. Caràcter obligatori de l'autorització d'immigració

Article 20. Principi d'unicitat

Article 21. Principi d'adequació

Article 22. Definició dels conceptes de treball i de treballador

Capítol segon. Criteris econòmics i socials orientadors de la política del Govern en matèria d'immigració

Article 23. Política general en matèria d'immigració

Capítol tercer. Tipus d'autoritzacions d'immigració i condició de resident

Secció primera. Autoritzacions de treball per als treballadors fronterers

Article 24. Autorització de treball de fronterer

Article 25. Autorització de treball temporal de fronterer

Secció segona. Autoritzacions d'immigració per als actius residents

Article 26. Autorització d'immigració temporal

Article 27. Autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres

Article 28. Autorització de residència i treball

Article 29. Autorització de residència i treball del personal dels centres d'ensenyament

Secció tercera. Autoritzacions d'immigració de residència sense treball

Article 30. Autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca

Article 31. Autorització de residència per raons de reagrupament

Article 32. Autorització de residència sense activitat lucrativa

Article 33. Autorització de residència per a professionals amb projecció internacional i autorització de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu

Secció quarta. Condició de resident

Article 34. Definició

Capítol quart. Criteris de concessió de les autoritzacions d'immigració

Secció primera. Criteris de concessió generals

Article 35. Principi general de concessió per ordre cronològic

Article 36. Criteris de cohesió social

Article 37. Criteris per a la concessió de les autoritzacions d'immigració de tipus temporal

Article 38. Criteris per a la concessió de les autoritzacions d'immigració de residència i treball o de fronterer

Article 39. Condicions per a la concessió de les autoritzacions d'immigració per estudis, en pràctiques formatives, o per recerca

Article 40. Principi de prioritat en la concessió de les autoritzacions

Article 41. Excepcions al principi de prioritat en la concessió de les autoritzacions

Article 42. Derogació per reagrupament familiar

Secció segona. Criteris personals

Article 43. Seguretat i ordre públic

Article 44. Aptitud per residir i/o treballar

Article 45. Allotjament

Article 46. Edat

Secció tercera. Criteris laborals

Article 47. Reglament de treball i salari

Capítol cinquè. Denegació d'una autorització d'immigració inicial

Article 48. Autoritat competent

Article 49. Motius

Article 50. Autorització d'immigració de substitució

Article 51. Efectes de la denegació

Títol VII. De la renovació de les autoritzacions d'immigració

Capítol primer. Criteris de renovació de les autoritzacions d'immigració

Secció primera. Criteris generals

Article 52. Treball permanent i efectiu

Article 53. Residència permanent i efectiva

Article 54. Integració, seguretat i ordre públic

Article 55. Obligació de sol·licitar la renovació d'acord amb la situació del sol·licitant i abans del venciment de l'autorització

Secció segona. Criteris de renovació segons el tipus d'autorització d'immigració

Article 56. Renovació de l'autorització de treball de fronterer

Article 57. Renovació de l'autorització d'immigració de residència per raons de reagrupament

Article 58. Renovació de l'autorització de residència i treball

Secció tercera. Disposicions particulars

Article 59. Disposicions particulars per al titular d'una autorització de residència i treball que es pot acollir al benefici del reagrupament familiar

Article 60. Disposicions particulars per al titular d'una autorització de residència i treball que es jubila

Article 61. Disposicions particulars per al titular d'una autorització de residència per raons de reagrupament que estudia a l'estranger

Capítol segon. Renovació d'una autorització de residència i treball o de residència per raons de reagrupament concedida des de fa almenys set anys

Article 62. Renovació de l'autorització de residència i treball concedida fa almenys set anys

Article 63. Renovació de l'autorització de residència i treball, concedida fa almenys set anys, a una persona jubilada

Article 64. Renovació de l'autorització de residència i treball concedida a una persona que resideix legalment a Andorra fa almenys set anys i que es pot acollir al benefici del reagrupament familiar

Article 65. Renovació de l'autorització de residència i treball concedida després d'una autorització de residència per raons de reagrupament si el titular ha residit a Andorra fa almenys set anys

Article 66. Renovació d'una autorització de residència per raons de reagrupament concedida fa almenys set anys

Capítol tercer. Denegació de renovació d'una autorització d'immigració

Secció primera. Motius de denegació de renovació

Article 67. Supòsits

Secció segona. Procediment de denegació de renovació

Article 68. Procediment d'instrucció

Article 69. Resolució

Article 70. Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

Article 71. Excepció al principi de l'efecte suspensiu per al titular d'una autorització de treball de fronterer

Secció tercera. Efectes de la denegació de renovació

Article 72. Situació irregular i notificació al patró

Títol VIII. De l'anul·lació i de la caducitat de les autoritzacions d'immigració

Capítol primer. Anul·lació d'una autorització d'immigració

Secció primera. Anul·lació per via d'expedient

Article 73. Motius

Article 74. Procediment d'instrucció

Article 75. Resolució

Article 76. Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

Article 77. Excepció al principi de l'efecte suspensiu per al titular d'una autorització de treball de fronterer o de temporal de fronterer

Article 78. Efectes de l'anul·lació per via d'expedient

Secció segona. Anul·lació sense necessitat d'expedient

Article 79. Motius i inscripció de l'anul·lació

Article 80. Pèrdua de drets derivada de la baixa voluntària, de l'expulsió administrativa ferma o de la condemna ferma a una pena accessòria d'expulsió pronunciada per un tribunal penal

Capítol segon. Caducitat de l'autorització d'immigració

Article 81. Regularització d'una autorització renovable caducada

Article 82. Situació de l'estranger

Article 83. Motius de denegació de la regularització

Article 84. Procediment d'instrucció

Article 85. Resolució

Article 86. Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

Article 87. Excepcions al principi de l'efecte suspensiu

Article 88. Efectes de la denegació de regularització

Títol IX. De les autoritzacions d'immigració de residència sense treball

Capítol primer. Disposicions comunes

Secció primera. Regles generals

Article 89. Àmbit d'aplicació

Article 90. Requisits generals

Secció segona. Autorització de residència de persones a càrrec

Article 91. Condiició de resident a càrrec

Article 92. Concessió per reagrupament

Article 93. Extinció de l'autorització principal

Article 94. Extinció de la situació de dependència

Capítol segon. De les autoritzacions de residència sense activitat lucrativa

Article 95. Concepte de resident sense activitat lucrativa

Article 96. Inversió en actius andorrans

Article 97. Persones exemptes

Capítol tercer. De les autoritzacions de residència per a professionals amb projecció internacional

Article 98. Concepte de professional amb projecció internacional

Article 99. Règim aplicable

Capítol quart. De les autoritzacions de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu

Article 100. Concepte de resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu

Article 101. Règim aplicable

Títol X. Del reagrupament familiar

Capítol primer. Principis generals

Article 102. Persones que poden sol·licitar el reagrupament familiar

Article 103. Persones que es poden reagrupar

Article 104. Requisits generals de seguretat i d'ordre públic per a l'atorgament de l'autorització

Article 105. Requisits per acreditar el matrimoni, la filiació o la tutela

Article 106. Requisits per al reagrupament

Capítol segon. Autoritzacions d'immigració concedides en el marc del reagrupament familiar

Secció primera. Reagrupament familiar amb una persona de nacionalitat andorrana

Article 107. Reagrupament familiar i accés al treball del cònjuge i dels fills estrangers d'una persona de nacionalitat andorrana i dels fills del seu cònjuge

Article 108. Reagrupament familiar i accés al treball d'altres persones que es reagrupen amb una persona de nacionalitat andorrana

Secció segona. Reagrupament familiar amb el titular d'una autorització de residència i treball

Article 109. Principi general de concessió d'una autorització d'immigració per raons de reagrupament

Article 110. Reagrupament familiar i accés al treball del cònjuge i dels fills estrangers del titular d'una autorització de residència i treball i dels fills del seu cònjuge

Article 111. Reagrupament familiar i accés al treball d'altres persones que es reagrupen amb el titular d'una autorització de residència i treball

Capítol tercer. Denegació de concessió d'una autorització d'immigració inicial en el marc del reagrupament familiar

Article 112. Condicions i motius de denegació

Article 113. Efectes de la denegació

Títol XI. De la situació irregular en matèria d'immigració

Article 114. Principi general d'abandó del territori

Article 115. Excepcions al principi general d'abandó del territori

Article 116. Desobediència a l'ordre d'abandó del territori

Títol XII. De les mesures de policia administrativa destinades a fer cessar una situació irregular i dels seus procediments

Capítol primer. Denegació d'accés

Article 117. Definició de la denegació d'accés

Article 118. Competència en matèria de denegació d'accés

Capítol segon. Foragitament

Article 119. Definició del foragitament

Article 120. Competència en matèria de foragitament

Capítol tercer. Expulsió administrativa

Secció primera. Principis generals

Article 121. Definició general de l'expulsió administrativa

Article 122. Expulsió administrativa com a mesura de prevenció d'ordre públic

Article 123. Expulsió administrativa com a mesura d'execució forçosa

Article 124. Limitacions a la mesura d'expulsió administrativa

Secció segona. Procediment d'expulsió administrativa

Article 125. Instrucció de l'expedient

Article 126. Competència en matèria d'expulsió administrativa

Article 127. Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

Article 128. Excepció al principi de l'efecte suspensiu per a l'estranger no resident

Secció tercera. Efectes de la decisió d'expulsió administrativa

Article 129. Prohibició d'entrada al territori

Article 130. Desobediència a una mesura d'expulsió administrativa

Secció quarta. Suspensió temporal i revocació de l'expulsió

Article 131. Suspensió temporal sense necessitat d'autorització prèvia

Article 132. Autorització administrativa de suspensió temporal

Article 133. Revocació de l'expulsió administrativa

Secció cinquena. Advertència d'expulsió

Article 134. Definició, procediment i efectes

Títol XIII. De les obligacions del patró o del beneficiari de la prestació de serveis

Capítol primer. Obligacions del patró

Article 135. Definició del concepte de patró

Article 136. Obligacions del patró en el moment de la contractació laboral

Article 137. Obligacions del patró durant la relació laboral

Article 138. Obligacions del patró al venciment d'una autorització temporal

Capítol segon. Obligacions del beneficiari de serveis prestats pel titular d'una autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres

Article 139. Detall de les obligacions

Títol XIV. De les infraccions i de les sancions

Capítol primer. Infraccions

Article 140. Infraccions lleus

Article 141. Infraccions greus

Article 142. Infraccions molt greus

Article 143. Prescripció de les infraccions

Capítol segon. Sancions

Article 144. Principis generals

Article 145. Sancions corresponents a les infraccions lleus
 Article 146. Sancions corresponents a les infraccions greus
 Article 147. Sancions corresponents a les infraccions molt greus
 Article 148. Prescripció de les sancions
 Article 149. Reincidència
 Capítol tercer. Procediment sancionador
 Article 150. Instrucció de l'expedient
 Article 151. Competència en matèria de sanció administrativa
 Títol XV. De les taxes en matèria d'immigració
 Article 152. Concepte i fet generador de les taxes
 Article 153. Obligats tributaris
 Article 154. Quota tributària i deute tributari
 Article 155. Meritament
 Article 156. Temps de pagament
 Títol XVI. Del procediment especial abreujat en matèria d'immigració
 Article 157. Àmbit d'aplicació del procediment especial abreujat
 Article 158. Recursos administratius
 Article 159. Procediment en primera instància
 Article 160. Procediment en segona instància
 Disposició addicional primera
 Disposició addicional segona
 Disposició transitòria primera
 Disposició transitòria segona
 Disposició transitòria tercera
 Disposició derogatòria
 Disposició final

Títol I. De l'àmbit d'aplicació de la Llei

Article 1 Àmbit d'aplicació general

Aquesta Llei regula l'entrada, el sojorn i l'establiment al Principat d'Andorra de les persones que no són de nacionalitat andorrana.

Article 2 Tractats i acords internacionals

Aquesta Llei s'aplica en tot el que no està previst en els tractats i acords internacionals en virtut dels quals el Principat d'Andorra s'hagi obligat en la matèria.

Article 3 Normes generals d'aplicació al personal d'una ambaixada, d'una oficina consular, d'una missió permanent o d'una delegació estrangera en un organisme intergovernamental, o d'una organització internacional o intergovernamental, amb seu a Andorra

Les condicions d'entrada, sojorn i establiment al Principat d'Andorra dels estrangers que siguin funcionaris acreditats o membres acreditats del personal administratiu i tècnic o del personal de servei d'una ambaixada, d'una oficina consular, d'una missió permanent, d'una delegació estrangera en un organisme intergovernamental, o d'una organització internacional o intergovernamental, amb seu a Andorra, i/o el nomenament dels quals hagi estat comunicat al Govern d'Andorra, així com dels familiars que convisquin amb ells, queden regulades pels tractats internacionals en virtut dels quals el Principat d'Andorra s'hagi obligat i per la normativa nacional vigent en la matèria.

Article 4 Personal d'una ambaixada, d'una oficina consular, d'una missió permanent o d'una delegació estrangera en un organisme intergovernamental, o d'una organització internacional o intergovernamental, amb seu a Andorra, que no hi treballa de forma exclusiva

Els estrangers membres del personal administratiu i tècnic o del personal de servei d'una ambaixada, d'una oficina consular, d'una missió permanent o d'una delegació estrangera en un organisme intergovernamental, o d'una organització internacional o intergovernamental, amb seu a Andorra, així com els familiars que convisquin amb ells queden sotmesos a les disposicions d'aquesta Llei si volen exercir al Principat d'Andorra una altra activitat assalariada o no assalariada de caràcter lucratiu.

Títol II. Dels òrgans competents en matèria d'immigració i de llurs atribucions

Article 5 Competències del Govern

El Govern, d'acord amb les previsions establertes a la Llei, determina la política general en matèria d'immigració en funció de les necessitats socials i econòmiques del país. A aquest fi, el Govern es dota dels instruments i serveis oportuns per obtenir, tractar i analitzar totes les dades i informacions útils en la matèria i regular els fluxos migratoris.

El Govern estructura, organitza i atribueix competències als serveis administratius que assegurin la gestió administrativa de la immigració.

Article 6 Competències del ministre encarregat d'Interior

A més de les competències que aquesta Llei li atribueix de forma expressa, el ministre encarregat d'Interior tutela i coordina el Servei d'Immigració i el Servei Mèdic d'Immigració, així com tots els altres serveis i instruments que puguin ser creats en el futur per col·laborar en la missió de gestió administrativa de la immigració.

Títol III. Del Registre Central d'Immigració

Article 7 Creació del Registre Central d'Immigració

Es crea el Registre Central d'Immigració, que centralitza tots els expedients i les dades referents a la situació d'immigració de tots els estrangers al Principat d'Andorra.

El Servei d'Immigració és l'únic servei habilitat per gestionar el Registre Central d'Immigració, sota l'autoritat del ministre encarregat d'Interior.

El Govern ha de regular per via reglamentària el funcionament del Registre Central d'Immigració.

Article 8

Inscripció al Registre Central d'Immigració

1. El Servei d'Immigració ha d'inscriure al Registre Central d'Immigració tots els estrangers, llevat dels que sojornin al Principat d'Andorra en situació de règim turístic.

2. La situació d'immigració d'un estranger al Principat d'Andorra s'acredita únicament i exclusiva per la informació que figura al Registre Central d'Immigració.

La inscripció en altres registres administratius que depenen de l'Administració general, d'una corporació local o d'un organisme públic o parapúblic no acredita la situació d'immigració d'un estranger.

3. Quan la inscripció en algun registre administratiu pressuposa una situació d'immigració diferent del règim turístic, l'administració o l'organisme concernit no pot registrar l'estranger sense verificar-ne la inscripció prèvia al Registre Central d'Immigració.

4. El Govern ha de vetllar per assegurar la coordinació entre el Registre Central d'Immigració i la resta de registres administratius.

5. El document acreditatiu de la situació d'immigració és la targeta que el Servei d'Immigració lliura en el moment de concedir o renovar una autorització. D'aquest document només se'n pot lliurar una còpia al titular, o al seu representant legal, en cas de pèrdua, robatori o destrucció, degudament acreditats en la forma que s'estableixi per reglament.

Article 9

Protecció de les dades del Registre Central d'Immigració

Correspon al Govern adoptar totes les mesures necessàries per assegurar la protecció i el caràcter confidencial de les dades del Registre Central d'Immigració.

Article 10

Accés a les dades del Registre Central d'Immigració

Tot estranger té dret a sol·licitar la comunicació de les dades del Registre Central d'Immigració que l'afecten o que afecten els menors d'edat o els majors

incapacitats dels quals és el representant o tutor legal.

El Servei d'Immigració és l'òrgan davant del qual s'exerceixen els drets d'informació, accés i rectificació en relació amb el Registre Central d'Immigració, en els termes previstos en la legislació sobre protecció de dades personals. Davant d'aquest Registre no es poden exercir els drets de supressió i oposició.

El Servei d'Immigració lliura certificats d'inscripció i de baixa del Registre i certificats que acrediten la situació d'immigració d'un estranger al país.

Els membres del Cos de Policia i el personal del Departament de Treball poden sol·licitar la consulta del Registre Central d'Immigració als responsables del dit Registre, d'acord amb les prescripcions de la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.

Títol IV. De l'entrada al Principat d'Andorra

Article 11

Documents i visats

1. Llevat de disposició especial prevista per un conveni internacional aprovat pel Consell General i vigent al Principat d'Andorra, per entrar en territori andorrà, un estranger ha d'estar en possessió d'un passaport o d'un document de viatge, reconegut internacionalment, vàlidament expedit pel seu estat d'origen o de procedència o per una organització internacional habilitada a aquest efecte en dret internacional, que acrediti la seva identitat i nacionalitat i que estigui vigent.

2. Un nacional d'un estat membre de la Unió Europea i de l'Espai Econòmic Europeu pot entrar en territori andorrà si posseeix un document nacional d'identitat en vigor.

3. Els documents referits no han de presentar cap indici d'haver estat manipulats, alterats o falsificats. Les fotografies que continguin han de correspondre a la semblança de la persona que declara ser-ne titular.

Article 12

Salut pública

Els estrangers que desitgen entrar al Principat d'Andorra no poden representar un risc greu per a la salut pública. El Govern determina reglamentàriament les afeccions i malalties que representen un risc per a la salut pública, atenent les recomanacions i directrius de l'Organització Mundial de la Salut i d'acord amb les previsions establertes a la legislació sanitària.

Article 13

Seguretat i ordre públic

Els estrangers que desitgen entrar al Principat d'Andorra en règim turístic no poden representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns ni per a l'ordre públic.

Article 14

Mitjans econòmics

Els estrangers que desitgen entrar al Principat d'Andorra en règim turístic han de poder justificar que disposen dels mitjans econòmics suficients per fer front a la durada de l'estada projectada al país. La suficiència de mitjans econòmics es determina reglamentàriament, atenent especialment com a criteri de càlcul el cost dels béns i dels serveis bàsics.

Títol V. Del règim turístic

Article 15

Principi de lliure circulació

1. L'estranger en règim turístic no necessita cap tipus d'autorització d'immigració.

2. L'estranger en règim turístic circula i elegeix lliurement el seu domicili dins el Principat d'Andorra.

Article 16

Durada de l'estada

L'estranger en règim turístic no pot sojornar al Principat d'Andorra més de noranta dies a comptar de la data de la seva entrada al país, i dins dels tres-cents seixanta-cinc dies següents a l'entrada.

Article 17

Prohibició de treballar

L'estranger en règim turístic no pot treballar al Principat d'Andorra.

Article 18

Ruptura del règim turístic

L'estranger que contravé un dels principis establerts als dos articles anteriors es troba en situació irregular i no pot ser considerat en règim turístic.

Títol VI. De les autoritzacions d'immigració i de la seva concessió inicial

Capítol primer. Principis generals

Article 19

Caràcter obligatori de l'autorització d'immigració

1. D'acord amb l'expressat en l'article 16 anterior, cap estranger no pot sojornar més de noranta dies al Principat d'Andorra sense disposar d'una autorització d'immigració adequada a la seva situació.

2. Cap estranger no pot treballar al Principat d'Andorra sense disposar d'una autorització d'immigració adequada a la seva situació.

3. L'estranger que vol sojornar més de noranta dies i/o treballar al Principat d'Andorra ha de sol·licitar i obtenir prop del Servei d'Immigració una autorització d'immigració d'un dels tipus establerts en aquesta Llei.

Article 20

Principi d'unicitat

1. L'estranger no pot ser titular simultàniament de dues o més autoritzacions d'immigració.

2. Si l'estranger titular d'una autorització d'immigració sol·licita i obté, durant la vigència d'aquesta, una nova autorització d'immigració d'un altre tipus, el Servei d'Immigració anul·la la primera, sense necessitat d'expedient.

Article 21

Principi d'adequació

1. Les autoritzacions d'immigració només es poden concedir de conformitat amb les normes i seguint els procediments establerts en aquesta Llei, especialment a l'article 23.

2. El tipus de l'autorització concedida ha de ser determinat d'acord amb els criteris establerts al capítol quart del títol VI d'aquesta Llei.

3. Llevat de disposició particular derogatòria prevista de forma expressa en aquesta Llei, el règim jurídic aplicable al titular d'una autorització d'immigració i la situació real d'estada i/o de treball al Principat d'Andorra d'aquesta persona s'han d'adequar sempre als supòsits i han de ser conformes a les normes del capítol tercer del títol VI d'aquesta Llei aplicables al tipus concret de la seva autorització.

Article 22

Definició dels conceptes de treball i de treballador

Als efectes d'aplicació d'aquesta Llei, i excepte per a les autoritzacions d'immigració previstes al títol IX d'aquesta Llei, s'entén per treball tota activitat assalariada o no assalariada, a temps parcial o a temps complet, feta per compte propi o d'altri, de caràcter lucratiu i que no consisteixi en la gestió del patrimoni propi. S'entén per treballador la persona que exerceix alguna d'aquestes activitats.

Capítol segon. Criteris econòmics i socials orientadors de la política del Govern en matèria d'immigració

Article 23

Política general en matèria d'immigració

1. El Govern analitza les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i de la societat andorranes en matèria d'immigració, així com la situació nacional del treball. Utilitza a aquest efecte les dades i anàlisis aportades per l'organisme competent en matèria d'ocupació, així com tots els altres instruments d'observació i d'estudi al seu abast.

2. El Govern completa aquesta anàlisi efectuant totes les consultes que considera oportunes prop de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, de les organitzacions empresarials, professionals i sindicals i prop de les associacions d'àmbit nacional que tenen un interès en matèria d'immigració.

3. A partir d'aquesta anàlisi el Govern defineix la política general en matèria d'immigració, privilegiant l'accés als llocs

de treball dels andorrans i dels estrangers legalment residents, amb l'objectiu d'afavorir la cohesió social.

4. Quan considera necessari obrir globalment o sectorialment el mercat del treball interior a nous immigrants, el Govern adopta totes les normes i promou totes les mesures necessàries perquè les autoritzacions d'immigració que comporten el dret a treballar es concedeixin seguint els criteris de prioritats establerts a l'article 40 de la present Llei.

5. Així mateix, el Govern, a partir d'aquesta anàlisi, determina la conveniència de donar entrada al territori andorrà a persones estrangeres que, sense integrar-se en el mercat de treball del Principat, es considera que el fet que hi resideixin representa un interès per al país, en funció de les activitats que desenvolupen o del seu compromís d'invertir en actius andorrans, per donar així satisfacció a les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i la societat andorranes.

6. El Govern pren en consideració les anàlisis efectuades i les prioritats establertes en aquest capítol per fixar periòdicament per via reglamentària, a partir de la política d'immigració definida, les quotes d'autoritzacions d'immigració.

7. El Govern, de conformitat amb l'anàlisi definida als apartats anteriors del present article, fixa per via reglamentària, i per un període limitat, una quota especial d'autoritzacions destinades a cobrir les necessitats de mà d'obra que no han estat satisfetes pel mercat del treball interior i corresponen a activitats laborals que, per les seves pròpies característiques, només poden ser exercides a Andorra durant una temporada determinada de l'any.

8. El Govern, de conformitat amb l'anàlisi definida als apartats anteriors del present article, fixa, per via reglamentària i per un període limitat, una quota especial d'autoritzacions per a una activitat professional determinada si constata un dèficit de mà d'obra per aquesta activitat professional en un sector econòmic concret. Aquest dèficit ha de correspondre a un augment conjuntural de l'activitat i no ha de poder ser satisfet pel mercat del treball interior.

9. Les autoritzacions temporals per a treballadors d'empreses estrangeres poden ser concedides en funció de les sol·licituds presentades, sempre i que s'ajustin als supòsits legals definits a l'article 27 de la present Llei i als criteris econòmics determinats prèviament pel Govern per via reglamentària per a la concessió d'aquest tipus d'autoritzacions.

10. El nombre d'autoritzacions de residència sense activitat lucrativa, per a professionals amb projecció internacional i per raons d'interès científic, cultural i esportiu que es poden concedir en un temps determinat es fixa periòdicament d'acord amb les circumstàncies econòmiques i socials del Principat d'Andorra. La determinació del nombre màxim d'autoritzacions es fa per via reglamentària en la mateixa norma que fixi les quotes d'autoritzacions d'immigració general o en una altra de la mateixa jerarquia. Totes aquestes autoritzacions de residència es computen dins de la quota aprovada, amb l'excepció de les relatives a les persones que accedeixin a la condició de resident sense activitat lucrativa d'acord amb les disposicions dels articles 91, 93 i 94. Tampoc computen les persones que es troben en una de les situacions esmentades a l'article 97.

Capítol tercer. Tipus d'autoritzacions d'immigració i condició de resident

Secció primera. Autoritzacions de treball per als treballadors fronterers

Article 24

Autorització de treball de fronterer

1. L'estranger que sol·licita i obté una autorització de treball de fronterer està autoritzat a treballar al país però ha de pernoctar de forma habitual fora del territori andorrà.

2. L'autorització de treball de fronterer es lliura per una durada inicial de tres anys i es renova per períodes de la mateixa duració.

Article 25

Autorització de treball temporal de fronterer

1. L'estranger que sol·licita i obté una autorització de treball temporal de

fronterer ha de pernoctar de forma habitual fora del territori andorrà i està autoritzat a treballar mentre estigui vigent la seva autorització.

2. La durada de l'autorització de treball temporal de fronterer s'ajusta a una temporada de l'any prèviament determinada quan es concedeix en el marc d'una quota especial fixada pel Govern de conformitat amb l'article 23.7 de la present Llei.

3. La durada de l'autorització de treball temporal de fronterer no pot excedir el termini de dotze mesos seguits quan es concedeix en el marc d'una quota especial fixada pel Govern de conformitat amb l'article 23.8 de la present Llei.

4. L'autorització de treball temporal de fronterer comporta condicions particulars que limiten les possibilitats de treball a una activitat laboral determinada en un sector econòmic concret, de conformitat amb els criteris legals i els convenis internacionals vigents.

5. L'autorització de treball temporal de fronterer té caràcter improrrogable, i el seu titular, una vegada esgotat el termini de vigència, no pot sol·licitar ni obtenir una altra autorització d'immigració temporal fins que hagi transcorregut com a mínim cinc mesos des de la data de venciment de l'autorització anterior.

Secció segona. Autoritzacions d'immigració per als actius residents

Article 26

Autorització d'immigració temporal

1. L'estranger que sol·licita i obté una autorització d'immigració temporal està autoritzat a treballar i residir temporalment al Principat d'Andorra mentre estigui vigent la seva autorització.

2. La durada de l'autorització d'immigració temporal s'ajusta a una temporada de l'any prèviament determinada quan es concedeix en el marc d'una quota especial fixada pel Govern de conformitat amb l'article 23.7 de la present Llei.

3. La durada de l'autorització d'immigració temporal no pot excedir el termini de dotze mesos seguits quan es concedeix en el marc d'una quota especial fixada pel Govern de conformitat amb l'article 23.8 de la present Llei.

4. L'autorització d'immigració temporal comporta condicions particulars que limiten les possibilitats de treball a una activitat laboral determinada en un sector econòmic concret, de conformitat amb els criteris legals i els convenis internacionals vigents.

5. L'autorització d'immigració temporal té caràcter improrrogable, i el seu titular, una vegada esgotat el termini de vigència, no pot sol·licitar ni obtenir una altra autorització d'immigració temporal fins que hagi transcorregut com a mínim cinc mesos des de la data de venciment de l'autorització anterior.

Article 27

Autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres

1. La persona que desitja contractar els serveis d'una empresa estrangera per executar un treball concret a Andorra ha de sol·licitar i obtenir una autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres.

2. Els treballadors estrangers dependents de l'empresa estrangera o el treballador autònom estranger que són titulars d'aquest tipus d'autorització han de disposar d'una assegurança que cobreixi de forma suficient i vàlida per al Principat d'Andorra, durant el període d'execució dels treballs, qualsevol tipus de despesa mèdica o sanitària així com la invalidesa derivada d'un accident de treball. La suficiència de l'assegurança es determina reglamentàriament.

3. La concessió d'aquest tipus d'autorització permet al seu titular únicament d'executar els treballs autoritzats i de residir al Principat d'Andorra mentre durin els treballs per als quals ha rebut aquesta autorització.

4. Aquesta autorització pot ser prorrogada excepcionalment fins a l'acabament efectiu dels treballs que l'havien motivada, sense, però, que la durada total de l'autorització inicial i de les seves pròrrogues pugui excedir sis mesos. Esgotat aquest període màxim, l'empresa no pot tornar a demanar una autorització per a la mateixa persona fins que hagin transcorregut cinc mesos més, com a mínim, des de la data de venciment de l'autorització anterior.

5. En el supòsit particular de les autoritzacions d'immigració temporals per a treballadors d'empreses estrangeres atorgades per realitzar uns treballs d'interès general a càrrec d'una administració pública, la durada de l'autorització s'adequa a la durada dels treballs que s'hagin de realitzar, encara que aquesta sigui superior a sis mesos.

6. El Govern determina, per la via reglamentària, la naturalesa i la freqüència dels treballs de curta durada, que en cap cas no poden excedir els quinze dies naturals, per a la realització dels quals la persona que desitja contractar els serveis d'una empresa estrangera no ha de sol·licitar cap autorització d'immigració, i per als quals és suficient una comunicació prèvia per escrit al Servei d'Immigració.

Article 28

Autorització de residència i treball

1. La persona estrangera que sol·licita i obté una autorització de residència i treball està autoritzada a residir i a treballar al Principat d'Andorra, en les condicions que determina la Llei.

2. L'autorització de residència i treball es lliura per una durada inicial d'un any i es renova tres vegades per períodes de dos anys. Durant el primer any, el titular de l'autorització no pot canviar del sector econòmic per al qual ha demanat i obtingut l'autorització. Els sectors econòmics agrupats amb aquesta finalitat es determinen reglamentàriament.

3. Transcorreguts set anys a comptar de la data de concessió inicial de l'autorització, les renovacions successives es lliuren per períodes d'una durada de deu anys.

Article 29

Autorització de residència i treball del personal dels centres d'ensenyament

1. L'estranger membre del personal docent o no docent d'un centre d'ensenyament radicat al Principat d'Andorra concernit per un tractat internacional en virtut del qual el Principat d'Andorra s'hagi obligat, obté, a comptar del seu nomenament, després d'acreditar la seva qualitat, i després de sol·licitar-la, una autorització de residència i treball

per la durada del seu nomenament a Andorra.

2. Quan aquest estranger sigui nomenat per una durada indeterminada, obté una autorització de residència i treball d'una durada de deu anys.

3. Aquesta autorització és renovable seguint els mateixos criteris mentre es mantenen les condicions inicials de concessió.

4. Si el titular d'aquesta autorització es jubila i continua residint de forma permanent i efectiva al Principat d'Andorra, pot renovar la seva autorització; en aquest cas, la durada de la renovació és la mateixa que la durada de l'autorització inicial, o de la darrera renovació si havia estat renovada. Les renovacions successives es lliuren per períodes d'una durada de deu anys.

Secció tercera.

Autoritzacions d'immigració de residència sense treball

Article 30

Autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca

1. La persona estrangera que sol·licita i obté una autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca està autoritzada a estudiar, a realitzar pràctiques formatives o a efectuar recerques de caràcter científic o similar i a residir al país únicament mentre durin els estudis, les pràctiques o les recerques per als quals ha rebut aquesta autorització. S'ha d'adjuntar a la sol·licitud un calendari de les activitats de recerca, pràctiques o estudi que es desitgi efectuar amb una previsió concreta de la seva finalització.

2. Pel que fa a l'apartat anterior d'aquest article, s'entén per pràctiques formatives l'activitat no remunerada, desenvolupada en l'àmbit d'una empresa situada al territori del Principat d'Andorra i amb una finalitat exclusivament formativa, per persones que gaudeixen de la corresponent titulació acadèmica o professional, però que no s'han integrat en el mercat laboral.

3. L'autorització d'immigració per estudis en un establiment d'ensenyament radicat al Principat d'Andorra i

reconegut pel Govern o l'autorització d'immigració en pràctiques formatives o per recerca pressuposa en tots els casos la justificació d'una assegurança que cobreixi de forma suficient i vàlida per al Principat d'Andorra qualsevol tipus de despesa mèdica o sanitària. La suficiència de l'assegurança es determina reglamentàriament.

4. L'autorització d'immigració per estudis a un menor d'edat exigeix l'autorització expressa del qui en sigui el representant o tutor legal, així com la seva guarda a Andorra per part d'una institució, entitat o persona major d'edat. Si la guarda del menor recau en una institució o entitat, aquesta institució o entitat ha de ser andorrana, i si recau en una persona, ha de ser de nacionalitat andorrana o tenir la qualitat de resident al Principat d'Andorra i ser titular d'una autorització d'immigració vigent almenys pel període de duració dels estudis projectats.

5. L'autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca pot ser prorrogada únicament si s'acredita que n'ha estat impossible l'execució dins les previsions i els límits temporals màxims indicats en el calendari adjuntat a la sol·licitud.

6. L'autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives, o per recerca requereix justificar que es disposa dels mitjans econòmics suficients per viure a Andorra durant el temps dels estudis, les pràctiques o la recerca, i també d'un lloc d'habitatge adequat. La suficiència dels mitjans i de l'habitatge es determinen reglamentàriament.

Article 31

Autorització de residència per raons de reagrupament

1. L'estranger que sol·licita i obté una autorització de residència per raons de reagrupament està autoritzat a residir al Principat d'Andorra amb una persona de nacionalitat andorrana o amb el titular d'una autorització de residència i treball, en el marc del reagrupament familiar, segons les disposicions específiques de la present Llei.

2. La durada inicial d'una autorització de residència per raons de reagrupament es determina de conformitat amb les

disposicions dels articles 107 a 111 de la present Llei.

3. L'autorització de residència per raons de reagrupament pot ser renovada. En aquest cas, la durada de les renovacions successives es determina de conformitat amb les disposicions de l'article 28 de la present Llei, tenint en compte la durada de l'autorització de residència per raons de reagrupament inicial concedida.

Article 32

Autorització de residència sense activitat lucrativa

1. L'estranger que sol·licita i obté una autorització de residència sense activitat lucrativa està autoritzat a residir al Principat d'Andorra, d'acord amb les disposicions específiques establertes en el capítol segon del títol IX de la present Llei.

2. L'autorització inicial de residència sense activitat lucrativa és atorgada per un període d'un any prorrogable. Les renovacions són concedides per períodes de tres anys.

3. La persona estrangera titular des de fa almenys set anys d'una autorització de residència sense activitat lucrativa obté, en cas de sol·licitar-la i complir els requisits fixats per aquesta Llei, la renovació d'aquesta autorització per una durada de deu anys. El mateix termini s'aplica a les renovacions successives.

4. Els nacionals espanyols, francesos i portuguesos obtenen l'autorització inicial de residència sense activitat lucrativa per dos anys prorrogables. La renovació és per un període de tres anys.

5. Els nacionals espanyols, francesos i portuguesos titulars des de fa almenys cinc anys d'una autorització de residència sense activitat lucrativa obtenen, en cas de sol·licitar-la i complir els requisits fixats per aquesta Llei, la renovació d'aquesta autorització per una durada de deu anys. El mateix termini s'aplica a les renovacions successives.

Article 33

Autorització de residència per raons professionals i autorització de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu

L'estranger que sol·licita i obté una autorització de residència per raons professionals o per raons d'interès científic, cultural i esportiu està autoritzat a residir al Principat d'Andorra d'acord amb les disposicions específiques establertes en els capítols tercer i quart, respectivament, del títol IX d'aquesta Llei.

La durada inicial i les renovacions de les autoritzacions de residència per raons professionals o per raons d'interès científic, cultural i esportiu es determinen de conformitat amb les disposicions dels apartats 2 a 5 de l'article 32 d'aquesta Llei.

Secció quarta. Condició de resident

Article 34

Definició

La condició de resident al Principat d'Andorra i els drets que se'n deriven s'atribueixen a tots els estrangers titulars d'una autorització d'immigració vigent, a excepció dels treballadors fronterers.

Capítol quart. Criteris de concessió de les autoritzacions d'immigració

Secció primera. Criteris de concessió generals

Article 35

Principi general de concessió per ordre cronològic

El Servei d'Immigració tramita les sol·licituds d'autorització d'immigració i, quan aquestes compleixen els requisits legals, concedeix les autoritzacions d'immigració corresponents, seguint un ordre estricte de prioritats cronològiques d'acord amb la data d'entrada de les sol·licituds.

Article 36

Criteris de cohesió social

Amb anterioritat a la presentació d'una sol·licitud d'autorització d'immigració, l'empresa sol·licitant ha d'acreditar justificadament que la seva demanda no pot ser satisfeta pel mercat de treball interior i ha d'efectuar, alhora, tots els

tràmits requerits per la normativa prop de l'organisme competent en matèria d'ocupació.

Article 37

Criteris per a la concessió de les autoritzacions d'immigració de tipus temporal

1. L'estranger que sol·licita exercir una activitat laboral objecte d'una quota especial vigent i prèviament determinada pel Govern de conformitat amb l'article 23.7 de la present Llei, pot obtenir, en els límits d'aquesta quota, les autoritzacions d'immigració següents:

- a) Una autorització d'immigració temporal si sol·licita treballar per a una empresa andorrana i residir al Principat d'Andorra.
- b) Una autorització de treball temporal de fronterer si sol·licita treballar per a una empresa andorrana i pernocta fora del territori andorrà.

2. L'estranger que sol·licita exercir una activitat laboral objecte d'una quota especial vigent i prèviament determinada pel Govern de conformitat amb l'article 23.8 de la present Llei, pot obtenir, en els límits d'aquesta quota, les autoritzacions d'immigració següents:

- a) Una autorització d'immigració temporal si sol·licita treballar per a una empresa andorrana i residir al Principat d'Andorra.
- b) Una autorització de treball temporal de fronterer si sol·licita treballar per a una empresa andorrana i pernocta fora del territori andorrà.

3. La persona que sol·licita contractar els serveis d'una empresa estrangera o d'un treballador autònom estranger per realitzar uns treballs determinats a Andorra, pot obtenir una autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres per als estrangers que han de realitzar aquests treballs, seguint les disposicions dels articles 23.9 i 27 de la present Llei.

Article 38

Criteris per a la concessió des les autoritzacions d'immigració de residència i treball o de fronterer

1. L'estranger que sol·licita residir de forma permanent al Principat d'Andorra i exercir-hi una activitat laboral no

afectada per una quota especial vigent pot obtenir una autorització d'immigració de residència i treball en els límits de la quota general vigent per a aquest tipus d'autoritzacions.

2. Si aquesta mateixa persona pernocta fora del territori andorrà, pot sol·licitar i obtenir una autorització d'immigració de fronterer en els límits de la quota general vigent per a aquest tipus d'autoritzacions.

3. L'estranger que obté una autorització d'immigració de residència i treball en el marc d'un reagrupament familiar pot exercir qualsevol tipus d'activitat laboral, encara que aquesta activitat estigui afectada per una quota especial vigent.

Article 39

Condicions per a la concessió d'autoritzacions d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca

El Govern pot condicionar la concessió d'autoritzacions d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca a l'existència d'acords específics o del principi de reciprocitat amb el país d'origen de la persona sol·licitant.

Article 40

Principi de prioritat en la concessió de les autoritzacions

Les autoritzacions d'immigració de residència i treball, temporal, de fronterer, i temporal de fronterer, es concedeixen de forma prioritària als nacionals dels dos estats veïns i dels altres estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i als nacionals d'altres estats en base al que prevegin les disposicions en matèria d'immigració dels tractats internacionals vigents al Principat d'Andorra.

Article 41

Excepcions al principi de prioritat en la concessió de les autoritzacions

1. No obstant el que preveu l'article anterior, el Govern pot establir per reglament, i quota per quota, un nombre d'autoritzacions que poden ser atorgades a nacionals d'altres estats que no es puguin acollir a les seves disposicions, quan concorrin tots els requisits previstos a l'apartat següent i es justifiqui per les necessitats del mercat de treball.

2. En el supòsit previst a l'apartat anterior, el Servei d'Immigració no lliura cap autorització si la persona sol·licitant no acredita la seva alta especialització i/o experiència professional per al lloc de treball que desitja ocupar i si no percep un salari en relació amb la qualificació acreditada.

Article 42

Derogació per reagrupament familiar

Les autoritzacions d'immigració es concedeixen en el marc del reagrupament familiar de conformitat amb les disposicions del títol X de la present Llei. L'atorgament d'aquestes autoritzacions no queda condicionat a cap criteri de nacionalitat ni es pot denegar per manca de quota disponible.

Secció segona. Criteris personals

Article 43

Seguretat i ordre públic

La persona que sol·licita una autorització d'immigració no pot representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns ni per a l'ordre públic, i ha d'acreditar que no té antecedents penals de resultes de la comissió d'infraccions doloses, ni al Principat d'Andorra, ni als països de residència anteriors.

Article 44

Aptitud per residir i/o treballar

La persona que sol·licita una autorització d'immigració ha de ser declarada apta per residir i/o treballar pel Servei Mèdic d'Immigració, segons els criteris següents:

- a) No pot representar un risc greu per a la salut pública segons les previsions establertes per la legislació sanitària i les recomanacions i directrius de l'Organització Mundial de la Salut.
- b) L'estat de salut de la persona ha de ser adequat al treball que ha de desenvolupar.
- c) No pot representar una càrrega excessiva per al sistema sanitari públic andorrà que pugui posar en perill la seva viabilitat econòmica o hi pugui introduir desequilibris greus.

Article 45

Allotjament

L'allotjament de la persona sol·licitant ha de complir les condicions legals mínimes d'habitabilitat si aquesta persona ha d'acreditar un domicili a Andorra.

Article 46

Edat

La persona sol·licitant ha de ser major de divuit anys, llevat dels supòsits del reagrupament familiar i de les autoritzacions d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca.

Secció tercera. Criteris laborals

Article 47

Reglament de treball i salari

En la concessió d'autoritzacions d'immigració que comporten una autorització de treball, el Govern ha de tenir en compte:

- a) les condicions en què l'empresari que contracta els serveis laborals aplica la reglamentació del treball.
- b) les condicions de treball i de remuneració ofertes al treballador estranger, que en cap cas poden ser de natura inferior a les que gaudeixen els nacionals i els residents.

Capítol cinquè. Denegació d'una autorització d'immigració inicial

Article 48

Autoritat competent

El ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern, pot denegar una sol·licitud d'autorització d'immigració inicial.

Article 49

Motius

Només és motiu de denegació de la sol·licitud inicial d'autorització d'immigració la constatació d'un o més dels supòsits següents:

- a) L'incompliment de qualsevol dels requisits i criteris de concessió inicial establerts per la present Llei i els reglaments que la desenvolupin.
- b) El falsejament o l'omissió de dades, de documents o d'informació en l'expedient de sol·licitud inicial,

sense perjudici de la responsabilitat penal en què pugui incórrer la persona sol·licitant.

c) El fet de representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

d) El fet d'haver estat declarat no apte per residir i/o treballar pel Servei Mèdic d'Immigració.

e) La manca de quota disponible.

Article 50

Autorització d'immigració de substitució

Quan una sol·licitud d'immigració inicial no es pot concedir perquè no compleix els requisits i criteris exigits per a un tipus determinat, però reuneix els requisits i compleix les condicions per ser concedida per a un altre tipus, el Servei d'Immigració pot atorgar a la persona estrangera una autorització inicial per a aquest segon tipus, si així ho accepten de forma expressa el sol·licitant, en tots els casos, i el patró, quan es tracta d'una autorització d'immigració amb treball, sense perjudici de les prioritats cronològiques establertes en l'article 35 d'aquesta mateixa Llei.

Article 51

Efectes de la denegació

1. L'estranger a qui s'ha denegat una sol·licitud d'autorització d'immigració inicial es troba en situació irregular.

2. Quan la denegació afecta una sol·licitud d'autorització d'immigració que comporta una demanda de treball, el Servei d'Immigració també ha de notificar aquesta resolució al patró.

Títol VII. De la renovació de les autoritzacions d'immigració

Capítol primer. Criteris de renovació de les autoritzacions d'immigració

Secció primera. Criteris generals

Article 52

Treball permanent i efectiu

1. Llevat de disposició especial de la present Llei, per obtenir la renovació d'una autorització d'immigració que autoritza a treballar, la persona que n'és titular ha d'haver exercit una activitat professional de manera permanent i efectiva a comptar de la data d'inici si es tracta d'una autorització inicial, o de la data de la darrera renovació en els altres casos.

2. S'assimila a l'exercici permanent i efectiu d'una activitat professional aquella que es desenvolupa a l'estranger, si la persona que és titular de l'autorització d'immigració que autoritza a treballar resideix de forma permanent i efectiva al Principat d'Andorra, en les condicions definides en l'article 53.

3. Es computen en l'exercici permanent i efectiu de l'activitat professional:

a) les vacances i les baixes temporals per malaltia, accident de treball, maternitat o adopció ocorregudes durant una relació laboral, així com les baixes definitives per invalidesa.

b) els cicles de formació professional a l'estranger que s'efectuïn per decisió del patró, per temps limitat, i que s'acreditin degudament.

4. També es computen en l'exercici permanent i efectiu de l'activitat professional els períodes durant els quals el titular d'una autorització d'immigració que autoritza a treballar no acredita que ocupa un lloc de treball amb un màxim de seixanta dies seguits i de noranta dies per any natural, sempre i quant durant aquests períodes la persona interessada s'hagi inscrit en les condicions previstes reglamentàriament prop del servei administratiu encarregat de proposar i

gestionar les polítiques d'ocupació i de mediació en el mercat del treball.

Article 53

Residència permanent i efectiva

1. Per obtenir la renovació de qualsevol autorització d'immigració, la persona que n'és titular ha d'haver residit de forma permanent i efectiva al Principat d'Andorra a comptar de la data d'inici si es tracta d'una autorització inicial, o de la data de la darrera renovació en els altres casos. Queden exceptuats d'aquesta norma els titulars d'una autorització d'immigració de fronterer.

2. Es computen en el període de residència permanent i efectiva al Principat d'Andorra les absències causades per vacances, per un tractament mèdic a l'estranger a conseqüència d'una malaltia o d'un accident, per un cicle de formació a l'estranger en les condicions definides a l'article 52.2, o per un desplaçament laboral a l'estranger, acordat pel patró en el marc de la realització de treballs determinats amb una durada màxima no superior a 6 mesos.

Article 54

Integració, seguretat i ordre públic

1. L'estranger titular d'una autorització de residència i treball que demostrï un bon nivell de coneixement de la llengua, les institucions, la cultura, la història i el medi natural del país pot obtenir la renovació de la seva autorització de residència i treball, seguint els requisits establerts per la Llei, però la durada de la renovació de residència i treball és la immediatament següent a la que li correspondria.

2. Per obtenir la renovació de qualsevol autorització d'immigració, la persona que n'és titular no ha de representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns ni per a l'ordre públic.

Article 55

Obligació de sol·licitar la renovació d'acord amb la situació del sol·licitant i abans del venciment de l'autorització

1. D'acord amb l'apartat 3 de l'article 21 de la present Llei, el titular d'una autorització d'immigració renovable només pot obtenir la renovació d'aquesta autorització, si aquesta s'adequa a la seva

situació efectiva de residència i de treball a la data de presentació de la sol·licitud de renovació.

2. El titular d'una autorització d'immigració renovable n'ha de sol·licitar la renovació abans del venciment.

3. Tanmateix, si el titular d'una autorització d'immigració renovable que autoritza a treballar no pot acreditar l'exercici d'una activitat professional concreta quan en sol·licita la renovació, pot adequar la seva situació efectiva de treball fins a la data de venciment de la seva autorització.

Secció segona. Criteris de renovació segons el tipus d'autorització d'immigració

Article 56

Renovació de l'autorització de treball de fronterer

Per obtenir la renovació d'una autorització de treball de fronterer, la persona que n'és titular ha d'haver treballat al Principat d'Andorra de manera permanent i efectiva.

Article 57

Renovació de l'autorització d'immigració de residència per raons de reagrupament

Per obtenir la renovació d'una autorització d'immigració de residència per raons de reagrupament, la persona que n'és titular ha d'haver residit al Principat d'Andorra de manera permanent i efectiva.

Article 58

Renovació de l'autorització de residència i treball

Per obtenir la renovació d'una autorització de residència i treball, la persona que n'és titular ha d'haver residit i treballat al Principat d'Andorra de manera permanent i efectiva.

El Servei d'Immigració denega la primera renovació si l'autorització inicial fou obtinguda en frau de llei o si les condicions d'especialització o de salari han deixat de ser les que van permetre una excepció al principi de prioritat en la concessió de les autoritzacions, d'acord amb l'article 41.

Secció tercera. Disposicions particulars

Article 59

Disposicions particulars per al titular d'una autorització de residència i treball que es pot acollir al benefici del reagrupament familiar

El titular d'una autorització de residència i treball que es pot acollir al benefici del reagrupament familiar de conformitat amb les disposicions de la present Llei, ha d'haver residit al Principat d'Andorra de manera permanent i efectiva per obtenir la renovació de la seva autorització.

Article 60

Disposicions particulars per al titular d'una autorització de residència i treball que es jubila

El titular d'una autorització de residència i treball que es jubila i que continua residint de forma permanent i efectiva al Principat d'Andorra, pot renovar la seva autorització.

Article 61

Disposicions particulars per al titular d'una autorització per raons de reagrupament que estudia a l'estranger

Quan el fill d'un resident o el fill del seu cònjuge que és titular d'una autorització de residència per raons de reagrupament i estudia a l'estranger, sol·licita la renovació de la seva autorització, es computen com a residència permanent i efectiva al Principat d'Andorra els períodes passats a l'estranger per cursar els estudis fins a l'acabament sempre que els estudis constitueixin l'activitat principal de la persona sol·licitant.

Capítol segon. Renovació d'una autorització de residència i treball o de residència per raons de reagrupament concedida des de fa almenys set anys

Article 62

Renovació de l'autorització de residència i treball concedida fa almenys set anys

1. L'estranger titular des de fa almenys set anys d'una autorització de residència i treball que ha residit i treballat de manera permanent i efectiva al Principat d'Andorra durant el darrer període de

renovació de la seva autorització obté, després de sol·licitar-la, la renovació d'aquesta autorització de residència i treball per una durada de deu anys.

2. Les renovacions ulteriors d'aquesta autorització es concedeixen per una durada de deu anys i només poden ser denegades per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència del titular al Principat d'Andorra.

Article 63

Renovació de l'autorització de residència i treball, concedida fa almenys set anys, a una persona jubilada

1. L'estranger titular des de fa almenys set anys d'una autorització de residència i treball que s'ha jubilat i que continua residint al país obté, després de sol·licitar-la, la renovació de la seva autorització de residència i treball per una durada de deu anys.

2. Les renovacions ulteriors de l'autorització esmentada en l'apartat anterior es concedeixen per una durada de deu anys i només poden ser denegades per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència del titular al Principat d'Andorra.

Article 64

Renovació de l'autorització de residència i treball concedida a una persona que resideix legalment a Andorra fa almenys set anys i que es pot acollir al benefici del reagrupament familiar

1. L'estranger titular des de fa almenys set anys d'una autorització de residència i treball que no pot acreditar que ha treballat de manera permanent i efectiva a Andorra però que es pot acollir al benefici del reagrupament familiar de conformitat amb les disposicions de la present Llei, i que ha residit de manera permanent i efectiva al Principat durant el darrer període de renovació de la seva autorització, obté, després de sol·licitar-la, la renovació d'aquesta autorització de residència i treball per una durada de deu anys.

2. Les renovacions ulteriors de l'autorització esmentada a l'apartat anterior es concedeixen per una durada de deu anys i només poden ser denegades per motius d'ordre públic o si es constata la

interrupció de la residència del titular al Principat d'Andorra.

Article 65

Renovació de l'autorització de residència i treball concedida després d'una autorització de residència per raons de reagrupament si el titular ha residit a Andorra fa almenys set anys

1. En el cas de l'autorització de residència i treball concedida després d'una autorització de residència per raons de reagrupament amb el titular d'una autorització de residència i treball, la renovació s'obté per una durada de deu anys quan el sol·licitant ha residit de manera permanent i efectiva al Principat d'Andorra durant set anys sota el règim successiu d'ambdues autoritzacions.

2. Les renovacions ulteriors de l'autorització esmentada a l'apartat anterior es concedeixen per una durada de deu anys i només poden ser denegades per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència del titular al Principat d'Andorra.

Article 66

Renovació d'una autorització de residència per raons de reagrupament concedida fa almenys set anys

1. L'estranger titular des de fa almenys set anys d'una autorització de residència per raons de reagrupament que ha residit de manera permanent i efectiva al Principat d'Andorra durant el darrer període de renovació de la seva autorització obté, després de sol·licitar-la, la renovació d'aquesta autorització per una durada de deu anys.

2. Les renovacions ulteriors de l'autorització esmentada a l'apartat anterior es concedeixen per una durada de deu anys i només poden ser denegades per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència del titular al Principat d'Andorra.

Capítol tercer. Denegació de renovació d'una autorització d'immigració

Secció primera. Motius de denegació de renovació

Article 67

Supòsits

Només és motiu de denegació de la sol·licitud de renovació d'una autorització d'immigració la constatació d'un o més dels supòsits següents:

- a) L'incompliment de qualsevol dels requisits i criteris de renovació de les autoritzacions d'immigració establerts per la present Llei.
- b) El falsejament o l'omissió de dades, de documents o d'informació en l'expedient de sol·licitud de renovació, sense perjudici de la responsabilitat penal en la qual pugui incórrer la persona sol·licitant.
- c) El fet de canviar de sector econòmic durant el primer any de l'autorització.
- d) El fet de representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns i per a l'ordre públic en general.

Secció segona. Procediment de denegació de renovació

Article 68

Procediment d'instrucció

Quan es constata l'existència d'un dels motius de denegació de renovació establerts a l'article anterior, el responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte incoa i fa instruir l'expedient administratiu corresponent segons el procediment establert al Codi de l'Administració.

Article 69

Resolució

El ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern és competent per valorar els fets que han motivat la incoació de l'expedient i, en funció d'aquesta valoració, per decidir motivadament la denegació de la renovació o per arxivar l'expedient.

Article 70

Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

El recurs presentat per un estranger que té la condició de resident contra una decisió de denegació de renovació de la seva autorització d'immigració té efectes suspensius fins que recaigui sentència judicial ferma. En cas de desistiment de la part recurrent en qualsevol moment del procediment o en cas de caducitat de l'expedient, la decisió de denegació és immediatament executòria.

Article 71

Excepció al principi de l'efecte suspensiu per al titular d'una autorització de treball de fronterer

1. El recurs presentat per un estranger titular d'una autorització de treball de fronterer contra una decisió de denegació de renovació de la seva autorització no té efectes suspensius i la mesura és immediatament executòria.

2. Tanmateix, tenint en compte la situació de la persona interessada, el ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern pot atorgar-li un termini màxim de trenta dies naturals a comptar de l'endemà de la data de la notificació per abandonar el territori.

Secció tercera. Efectes de la denegació de renovació

Article 72

Situació irregular i notificació al patró

1. L'estranger que té la condició de resident es troba en situació irregular quan ha estat objecte d'una decisió ferma de denegació de renovació de la seva autorització d'immigració de conformitat amb les disposicions de l'article 70 de la present Llei.

2. L'estranger titular d'una autorització de treball de fronterer es troba en situació irregular quan ha estat objecte d'una decisió administrativa de denegació de renovació.

3. Quan la denegació de renovació afecta una autorització d'immigració que comporta el dret a treballar, el Servei d'Immigració ha de notificar també aquesta resolució al patró.

Títol VIII. De l'anul·lació i de la caducitat de les autoritzacions d'immigració

Capítol primer. Anul·lació d'una autorització d'immigració

Secció primera. Anul·lació per via d'expedient

Article 73

Motius

És motiu d'anul·lació d'una autorització d'immigració vigent la constatació de qualsevol dels supòsits següents:

- a) Que la persona titular de l'autorització d'immigració vigent no resideixi al Principat d'Andorra de forma permanent i efectiva.
- b) Que la persona titular de l'autorització d'immigració vigent que l'autoritza a treballar no treballi de forma permanent i efectiva al Principat d'Andorra i que no es trobi en una de les situacions particulars previstes als articles 59, 60, 62.2, 63, 64 i 65.
- c) Que es constati el falsejament o l'omissió de dades, de documents o d'informació en l'expedient que va motivar l'atorgament de l'autorització o la seva renovació, sense perjudici de la responsabilitat penal en la qual pugui incórrer la persona titular.
- d) Que la persona titular de l'autorització hagi canviat de sector econòmic durant el primer any de l'autorització.
- e) Que es constati que la persona titular d'una autorització inicial obtinguda en aplicació de les disposicions de l'article 41 deixi de tenir dret a l'excepció del principi de prioritat, abans de la segona renovació, pel fet de no complir les condicions d'especialització o de salari.
- f) Que es constati que la persona titular de l'autorització l'ha obtingut en frau de llei.
- g) Que es constati que la persona titular de l'autorització representa un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

Article 74

Procediment d'instrucció

Quan es constata l'existència d'un dels motius d'anul·lació d'una autorització d'immigració esmentats en l'article anterior, el responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte incoa i fa instruir l'expedient administratiu corresponent segons el procediment establert al Codi de l'Administració.

Article 75

Resolució

El ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern és competent per valorar els fets que han motivat la incoació de l'expedient i, en funció d'aquesta valoració, per decidir l'anul·lació o per arxivar l'expedient.

Article 76

Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

El recurs presentat per un estranger que té la condició de resident contra una decisió d'anul·lació de la seva autorització d'immigració té efectes suspensius fins que recaigui sentència judicial ferma. En cas de desistiment de la part recurrent en qualsevol moment del procediment o en cas de caducitat de l'expedient, la decisió d'anul·lació és immediatament executòria.

Article 77

Excepció al principi de l'efecte suspensiu per al titular d'una autorització de treball de fronterer o de temporal de fronterer

1. El recurs presentat per un estranger titular d'una autorització de treball de fronterer o de temporal de fronterer contra una decisió d'anul·lació de la seva autorització no té efectes suspensius i la mesura és immediatament executòria.

2. Tenint en compte la situació de la persona afectada, el ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern, pot atorgar-li un termini màxim de trenta dies naturals a comptar de l'endemà de la data de la notificació per abandonar el territori.

Article 78

Efectes de l'anul·lació per via d'expedient

1. L'estranger que té la condició de resident es troba en situació irregular quan ha estat objecte d'una decisió ferma d'anul·lació de la seva autorització d'immigració de conformitat amb les disposicions de l'article 76 de la present Llei.

2. L'estranger titular d'una autorització de treball de fronterer o de temporal de fronterer es troba en situació irregular quan ha estat objecte d'una decisió administrativa d'anul·lació de la seva autorització.

3. Quan l'anul·lació afecta una autorització d'immigració que comporta el dret a treballar, el Servei d'Immigració ha de notificar també aquesta resolució al patró.

Secció segona. Anul·lació sense necessitat d'expedient

Article 79

Motius i inscripció de l'anul·lació

1. És motiu d'anul·lació d'una autorització d'immigració, sense necessitat d'obrir cap expedient, la constatació de qualsevol dels supòsits següents:

- a) La baixa voluntària del titular, degudament notificada al Servei d'Immigració.
- b) L'obtenció, per part del titular d'una autorització d'immigració vigent, d'una autorització d'immigració d'una altra categoria.
- c) L'expulsió administrativa ferma del titular.
- d) La condemna ferma a una pena accessòria d'expulsió pronunciada per un tribunal penal.
- e) L'adquisició de la nacionalitat andorrana per part del titular.
- f) El transcurs d'un any des de la data en què caduqui qualsevol autorització d'immigració.
- g) La manca de justificació de la inscripció al comú on resideix el titular d'una autorització de residència sense activitat lucrativa, d'una autorització de residència per raons professionals o d'una autorització de residència per

raons d'interès científic, cultural i esportiu, un cop transcorregut un any des de l'obtenció inicial de la mateixa autorització.

h) La manca de justificació de la inversió en actius andorrans en les condicions que es preveuen en l'apartat tercer de l'article 96 d'aquesta Llei.

2. La defunció del titular d'una autorització d'immigració s'anotàrà igualment en el Registre Central d'Immigració.

Article 80

Pèrdua de drets derivada de la baixa voluntària, de l'expulsió administrativa ferma o de la condemna ferma a una pena accessòria d'expulsió pronunciada per un tribunal penal

1. El titular d'una autorització d'immigració anul·lada per baixa voluntària, expulsió administrativa ferma o condemna ferma a una pena accessòria d'expulsió pronunciada per un tribunal penal perd tots els drets que es deriven de l'autorització d'immigració que ha quedat anul·lada. Aquesta persona es troba en situació irregular si no abandona el Principat d'Andorra, sense perjudici de la responsabilitat penal en la qual pot incórrer si es troba en una de les situacions esmentades als apartats c) i d) de l'article precedent.

2. En tots els supòsits previstos a l'apartat anterior, el Servei d'Immigració també ha de notificar aquesta anul·lació al patró quan concerneix una autorització d'immigració que comportava el dret a treballar.

Capítol segon. Caducitat de l'autorització d'immigració

Article 81

Regularització d'una autorització renovable caducada

Després de la data de caducitat de l'autorització, la persona titular pot demanar la regularització de la seva situació si justifica que ha residit de manera principal i efectiva a Andorra des de la data en què li fou concedida la darrera autorització i si compleix també tots els altres requisits establerts en la present Llei per renovar la seva autorització.

Article 82

Situació de l'estranger

1. El titular d'una autorització que en sol·licita la renovació dins del seu termini de vigència pot residir al Principat d'Andorra i/o pot treballar dins els límits dels drets que li atorgava l'autorització, encara que la renovació sigui efectiva després del termini de caducitat.

2. El titular d'una autorització renovable caducada de fa menys d'un any, que en sol·licita la regularització, pot residir al Principat d'Andorra i/o pot treballar dins els límits dels drets que li atorgava l'autorització caducada, fins que recaigui una resolució ferma referent a la seva sol·licitud de regularització.

Article 83

Motius de denegació de la regularització

Només és motiu de denegació de la sol·licitud de regularització d'una autorització d'immigració renovable caducada la constatació d'un o més dels supòsits següents:

- a) L'incompliment de qualsevol dels requisits i criteris de renovació de les autoritzacions d'immigració establerts per la present Llei.
- b) El falsejament o l'omissió de dades, de documents o d'informació en l'expedient de sol·licitud de regularització, sense perjudici de la responsabilitat penal en la qual pugui incórrer el sol·licitant.
- c) El fet de representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns i per a l'ordre públic en general.

Article 84

Procediment d'instrucció

Quan es constata l'existència d'un dels motius de denegació de regularització d'una autorització d'immigració esmentats en l'article anterior, el responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte incoa i fa instruir l'expedient administratiu corresponent segons el procediment establert al Codi de l'Administració.

Article 85

Resolució

El ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern és competent per valorar els fets que han motivat la incoació de l'expedient i, en funció d'aquesta valoració, per decidir la denegació de la regularització o per arxivar l'expedient.

Article 86

Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

El recurs presentat per un estranger que té la condició de resident contra una decisió de denegació de regularització de la seva autorització d'immigració renovable caducada des de fa menys d'un any quan en sol·licita la regularització té efectes suspensius fins que recaigui sentència judicial ferma. En cas de desistiment de la part recurrent en qualsevol moment del procediment o en cas de caducitat de l'expedient, la decisió de denegació és immediatament executòria.

Article 87

Excepcions al principi de l'efecte suspensiu

1. El recurs presentat contra una decisió de denegació de regularització d'una autorització d'immigració de treball de fronterer i d'una autorització d'immigració renovable caducada des d'almenys un any quan en sol·licita la regularització no té efectes suspensius i la mesura és immediatament executòria.

2. Tenint en compte la situació de la persona afectada, el ministre encarregat d'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern, pot atorgar-li un termini màxim de trenta dies naturals a comptar de l'endemà de la data de la notificació per abandonar el territori.

Article 88

Efectes de la denegació de regularització

1. L'estranger que té la condició de resident i és titular d'una autorització d'immigració renovable caducada des de fa menys d'un any quan en sol·licita la regularització es troba en situació irregular quan ha estat objecte d'una decisió ferma de denegació de regularització de la seva autorització de conformitat

amb les disposicions de l'article 86 de la present Llei.

2. L'estranger titular d'una autorització de treball de fronterer o titular d'un altre tipus d'autorització d'immigració renovable caducada des d'almenys un any quan en sol·licita la regularització es troba en situació irregular quan ha estat objecte d'una decisió administrativa de denegació de regularització de la seva autorització.

3. Quan la denegació de regularització afecta una autorització d'immigració que comporta el dret a treballar, el Servei d'Immigració ha de notificar també aquesta resolució al patró.

Títol IX. De les autoritzacions d'immigració de residència sense treball

Capítol primer. Disposicions comunes

Secció primera. Regles generals

Article 89

Àmbit d'aplicació

1. Les disposicions del present títol resulten d'aplicació a la concessió i extinció de les autoritzacions d'immigració de residència sense treball esmentades en els articles 32 i 34 de la present Llei.

2. En tot el que no està específicament previst en aquest títol resultaran d'aplicació subsidiària les restants disposicions d'aquesta Llei.

Article 90

Requisits generals

Per obtenir les autoritzacions de residència sense activitat lucrativa, per a professionals amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu, la persona sol·licitant, com a titular principal i inicial, ha de reunir els requisits següents:

- a) Ésser major d'edat o menor emancipat, i no estar incapacitat per resolució judicial ferma.
- b) Acreditar que es disposa de mitjans econòmics suficients, d'acord amb els

requisits que s'estableixin reglamentàriament, que permetin a la persona sol·licitant i a les persones al seu càrrec, o a càrrec del seu cònjuge o parella estable, residir al Principat d'Andorra per tot el temps de vigència de la residència.

c) Justificar i tenir en vigència per a Andorra una cobertura i assegurança per malaltia, incapacitat i vellesa per a la persona sol·licitant i per a les persones al seu càrrec o a càrrec del seu cònjuge o parella estable per tot el temps de vigència de la mateixa, a excepció dels menors d'edat i els majors de seixanta anys, els quals han de justificar i tenir en vigència per a Andorra una cobertura i assegurança per malaltia.

d) Demostrar documentalment que és propietari o llogater d'un habitatge que reuneix les condicions mínimes d'habitabilitat requerides reglamentàriament, o que ha iniciat els tràmits per adquirir un habitatge al Principat en les mateixes condicions, els quals hauran de concloure en el termini d'un any a comptar de la presentació de la sol·licitud de residència. En el supòsit que existeixi una relació de parentesc en línia recta o col·lateral, fins al tercer grau inclòs, entre el sol·licitant i un resident sense activitat lucrativa, un resident en concepte de professional amb projecció internacional o un resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu, també principal, és suficient acreditar que té dret a residir en el mateix habitatge d'aquest últim, sempre que les condicions de l'habitatge ho permetin d'acord amb la legislació vigent.

e) La signatura del sol·licitant i de les persones en nom de qui sol·licita l'autorització de residència, d'un compromís de fixar la seva residència principal i efectiva al Principat d'Andorra i de mantenir en vigor el contracte d'assegurança esmentat en l'apartat c).

Secció segona. Autorització de residència de persones a càrrec

Article 91

Condició de resident a càrrec

1. Poden accedir a la condició legal de resident sense activitat lucrativa, en concepte de professional amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu, a més de la persona que la sol·liciti per a ella mateixa com a titular principal i inicial i amb les mateixes condicions i terminis que aquesta:

a) El consort del resident, sempre que no estigui separat judicialment o de fet en el moment de sol·licitar la condició de resident, sense que es pugui agrupar més d'un cònjuge, encara que la llei personal de l'estranger permeti aquesta modalitat de matrimoni.

b) La persona que hagi format una unió estable de parella amb el resident, sempre que s'hagi constituït d'acord amb els requisits establerts per la llei que la reguli i que no s'hagi extingit per qualsevol de les causes previstes legalment.

c) Els ascendents del resident o del seu cònjuge o parella estable sempre que estiguin al seu càrrec.

d) Els fills menors d'edat no emancipats del resident i els del seu cònjuge o parella estable en les mateixes condicions. En el cas de fills adoptius serà necessari acreditar que la constitució de l'adopció s'ha fet d'acord amb els requisits necessaris per ser reconeguda al Principat d'Andorra.

e) Els fills majors d'edat incapacitats d'acord amb les prescripcions de la seva llei personal, dels que el resident o el seu cònjuge o parella estable sigui representant legal, o que es considerin discapacitats d'acord amb les disposicions de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, del 17 d'octubre del 2002, i estiguin a càrrec del resident o del seu cònjuge o parella estable, o que tinguin legalment dret a rebre aliments de qualsevol d'ells d'acord amb la seva llei personal.

f) Els fills majors d'edat, però menors de 25 anys, del resident o del seu cònjuge o parella estable que tinguin com activitat principal o única cursar o ampliar estudis.

g) Els altres descendents del resident o del seu cònjuge o parella estable, en les mateixes condicions que els fills, quan estiguin a càrrec de qualsevol d'ells.

h) Els tutelats legalment o que estiguin sota la protecció d'un resident sense activitat lucrativa, en concepte de professional amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu, del seu cònjuge o parella estable en el marc d'una institució similar a la reconeguda en l'ordenament andorrà i no contrària a l'ordre públic nacional.

2. Als efectes de la present Llei s'entén com persona a càrrec aquella que depèn econòmicament o personalment del sol·licitant de residència sense activitat lucrativa, en concepte de professional amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu o del resident sense activitat lucrativa, en concepte de professional amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu o del resident sense activitat lucrativa, en concepte de professional amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu, d'acord amb la seva llei personal.

Article 92

Concessió per reagrupament

1. Les persones esmentades en l'article anterior poden accedir a la condició de resident sense activitat lucrativa, de resident en concepte de professional amb projecció internacional o de resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu en el moment que el titular principal sol·liciti la residència o, posteriorment, per reagrupament familiar, sempre que el titular de la residència acreditat que disposa dels mitjans suficients per fer-se càrrec d'aquestes persones i que disposa d'un allotjament amb les condicions legals d'habitabilitat suficients, i que la persona que vol adquirir la condició de resident no representa un risc per a la seguretat de l'Estat, les persones, els béns o l'ordre públic, disposa d'una assegurança que cobreixi de forma suficient i vàlida per al Principat d'Andorra qualsevol tipus de despesa mèdica o sanitària, i no suposa un risc per a la

salut pública. El compliment d'aquest darrer requisit s'acredita mitjançant un certificat mèdic expedid pel Servei de Medicina Legal i Forense, en el cas de menors fins 14 anys, o pel fet d'haver estat declarat apte per residir pel Servei Mèdic d'Immigració, en el cas de majors d'aquesta edat.

2. Als efectes d'aplicació de l'article anterior les unions estables de parella s'equiparen al matrimoni, amb les salvetats següents:

a) La persona que hagi donat dret al reagrupament familiar de la seva parella no pot donar dret al reagrupament familiar d'una nova parella fins que hagin transcorregut almenys cinc anys des de l'anterior inscripció al Registre d'unions estables de parella.

b) Si s'extingeix la unió estable de parella d'una persona que hagi obtingut una autorització d'immigració de residència sense activitat lucrativa, per a professionals amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu en el marc del reagrupament familiar, l'eventual nova unió estable de parella d'aquesta persona no pot donar lloc al reagrupament familiar de la nova parella fins que hagin transcorregut almenys cinc anys des de la cancel·lació, al Registre d'unions estables de parella, de la unió estable anterior.

Article 93

Extinció de l'autorització principal

1. En cas de defunció del titular principal, si una de les persones al seu càrrec vol optar a la titularitat de la residència sense activitat lucrativa, per a professionals amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu que ostentava el difunt pot sol·licitar que se li mantingui la mateixa autorització d'aquest sempre que reuneixi els requisits que aquesta Llei exigeix per als titulars principals i aporti els documents que no li haguessin estat exigits com a persona a càrrec.

2. L'esmentada sol·licitud, que comportarà el pagament de la taxa corresponent a una renovació, s'haurà de presentar en el termini d'un any a comptar de la defunció del titular principal. El termini de vigència de l'autorització es regirà

per les mateixes normes que regulen la renovació d'autorització.

Article 94

Extinció de la situació de dependència

Tota persona que ostenti una residència sense activitat lucrativa, per a professionals amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu, a càrrec d'un titular principal i deixi d'estar a càrrec d'aquest, haurà de sol·licitar, si vol continuar ostentant aquesta condició, una nova autorització de residència sense activitat lucrativa, per a professionals amb projecció internacional o per raons d'interès científic, cultural i esportiu com a titular principal, d'acord amb els requisits d'aquesta Llei. No obstant, si ho sol·licita en un termini màxim d'un any, el pagament de taxes i el termini de vigència de l'autorització es regirà per les mateixes normes que regulen la renovació d'autorització i sols li seran requerits els documents que no li haguessin estat exigits com a persona a càrrec.

Capítol segon. De les autoritzacions de residència sense activitat lucrativa

Article 95

Concepte de resident sense activitat lucrativa

1. Es considera resident sense activitat lucrativa als efectes d'aquesta Llei la persona física que no té la nacionalitat andorrana i que estableix la seva residència principal i efectiva al Principat d'Andorra durant almenys 90 dies per any natural sense exercir-hi cap activitat laboral o professional.

2. No obstant això, el resident sense activitat lucrativa pot desenvolupar les activitats necessàries per a la gestió del seu propi patrimoni i, en particular, les funcions que li corresponguin com a administrador de les entitats en el capital o en els fons propis de les quals tingui una participació igual o superior al cinquanta per cent, i sempre que el càrrec d'administrador no sigui remunerat.

Article 96

Inversió en actius andorrans

1. El titular principal d'una residència sense activitat lucrativa ha d'invertir de forma permanent i efectiva una

quantitat d'almenys quatre-cents mil euros (400.000 euros) en alguna o diverses tipologies d'actius que s'indiquen a continuació:

- a) Béns immobles situats en el territori del Principat d'Andorra.
- b) Participacions en el capital social o en els fons propis de societats residents en el Principat d'Andorra.
- c) Instruments de deute o financers emesos per entitats residents en el Principat d'Andorra.
- d) Instruments de deute emesos per qualsevol Administració pública del Principat d'Andorra.
- e) Dipòsits no remunerats en l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

2. En qualsevol cas, el titular principal d'una residència sense activitat lucrativa ha de fer efectiu i dipositar a l'Institut Nacional Andorrà de Finances l'import de cinquanta mil euros (50.000 euros) no remunerats. A més, el titular principal també ha de dipositar l'import de deu mil euros (10.000 euros) no remunerats per cadascuna de les persones al seu càrrec que adquireixin la condició de resident sense activitat lucrativa. Aquests imports seran objecte de deducció respecte de la quantitat referida a l'apartat 1 del present article. En cas que es doni de baixa, que s'anul·li o que no es renovi l'autorització de residència, es restitueix el dipòsit, amb la reserva de les retencions que es puguin produir per incompliment de les obligacions davant de l'Administració.

3. El sol·licitant d'una autorització de residència sense activitat lucrativa ha de manifestar, en el moment de formalitzar la seva sol·licitud, el seu compromís de fer efectiva la inversió esmentada a l'apartat 1 del present article en un termini màxim de sis mesos. Un cop transcorregut aquest període de temps, el resident ha d'aportar, en les condicions que es determinin reglamentàriament, els documents acreditatius de la inversió descrita a l'apartat anterior d'aquest article. En el supòsit que el resident sense activitat lucrativa no porti, en els termes establerts reglamentàriament, els documents justificatius de la seva inversió, l'autorització de residència sense activitat lucrativa restarà anul·lada.

Article 97

Persones exemptes

Als efectes d'aquesta Llei no es consideren residents sense activitat lucrativa i, per tant, queden exceptuades de les condicions necessàries per accedir a aquesta condició les persones següents:

- a) La persona que estableixi la seva residència al Principat d'Andorra per reagrupament familiar, com a persona a càrrec del titular d'una autorització de residència i treball o d'una persona de nacionalitat andorrana.
- b) La persona titular d'una autorització de residència i treball que es jubila, el seu cònjuge o parella estable i les persones a càrrec.
- c) La persona que sol·liciti i obtingui una autorització d'immigració per cursar o ampliar estudis o realitzar treballs d'investigació o de formació, no remunerats laboralment, en qualsevol centre públic o privat andorrà, sempre que compleixi els requisits que exigeix aquesta Llei.
- d) La persona que resideix temporalment a Andorra per seguir tractaments mèdics, sempre que acreditat aquest fet i limiti la seva estada a la durada del tractament.

Capítol tercer. De les autoritzacions de residència per a professionals amb projecció internacional

Article 98

Concepte de professional amb projecció internacional

1. Es considera professional amb projecció internacional la persona física que no té la nacionalitat andorrana i que estableix la seva residència principal i efectiva en el Principat d'Andorra durant almenys 90 dies per any natural, per desenvolupar una activitat professional en els termes següents:

- a) La seu o base des de la qual es desenvolupa l'activitat professional està situada en el territori del Principat d'Andorra.
- b) En el desenvolupament de la seva activitat professional en el Principat d'Andorra, el professional amb projecció internacional compta com a màxim amb una persona contractada en règim laboral.

c) Els serveis prestats pel professional amb projecció internacional tenen com a destinataris principalment persones o entitats no residents en el Principat d'Andorra. S'entén complert aquest requisit sempre que almenys el 85% dels serveis prestats pel professional amb projecció internacional siguin utilitzats en qualsevol altre país o territori diferent de l'andorrà.

2. Els professionals amb projecció internacional només poden desenvolupar activitats lucratives en el territori andorrà en els termes indicats a l'apartat anterior d'aquest article. Qualsevol altra activitat, assalariada o no, a temps parcial o a temps complet, feta per compte propi o d'altri i de caràcter lucratiu, requereix l'obtenció de la corresponent autorització d'immigració en els termes d'aquesta Llei.

Article 99

Règim aplicable

La concessió i extinció de les autoritzacions de residència per a professionals amb projecció internacional es regeixen íntegrament pel que s'estableix en el capítol segon del títol IX d'aquesta Llei, amb les especialitats següents:

a) A l'efecte d'acomplir el requisit previst a l'apartat b) de l'article 90, el sol·licitant ha d'acreditar la viabilitat econòmica del projecte que pretén iniciar i demostrar que aquest projecte generarà els recursos econòmics suficients que li permetin, tant a ell com a les persones a càrrec seu, residir al Principat d'Andorra per tot el temps de vigència de la residència per raons professionals.

El Govern determina reglamentàriament els requisits que s'han de complir per a l'acreditació de l'existència de mitjans econòmics suficients en els termes indicats.

b) L'activitat professional que desenvolupi la persona sol·licitant s'ha d'emmarcar en algun dels sectors on el Govern, atesa la seva anàlisi de la situació i de les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia andorrana, consideri convenient donar entrada en el territori andorrà a professionals que permetin satisfer les necessitats esmentades.

El Govern determina reglamentàriament, en el marc de la fixació de la quota d'autoritzacions prevista a l'article 23, apartat 10 d'aquesta Llei, els sectors professionals que, d'acord amb l'anàlisi indicada en el paràgraf anterior, requereixen l'entrada en el Principat d'Andorra de professionals de nacionalitat estrangera.

c) L'òrgan competent concedeix les autoritzacions per a professionals amb projecció internacional, tenint en compte, a més de les circumstàncies indicades en els apartats a) i b) anteriors, el nivell de qualificació i d'experiència professional del sol·licitant en el sector en el qual s'emmarqui l'activitat que desenvolupi, de manera que es puguin satisfer les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia andorrana, d'acord amb el que disposa l'apartat b) anterior.

El Govern determina reglamentàriament els requisits de qualificació i experiència professional que han de satisfer els sol·licitants per obtenir l'autorització de residència per a professionals amb projecció internacional.

d) El titular principal d'una autorització de residència per a professionals amb projecció internacional ha de fer efectiu i dipositar a l'Institut Nacional Andorrà de Finances l'import de cinquanta mil euros (50.000 euros) no remunerats. A més, el titular principal també ha de dipositar l'import de deu mil euros (10.000 euros) no remunerats per cadascuna de les persones al seu càrrec que adquireixin la condició de resident en concepte de professional amb projecció internacional. En cas que es doni de baixa, que s'anul·li o que no es renovi l'autorització de residència, es restitueix el dipòsit, amb la reserva de les retencions que es puguin produir per incompliment de les obligacions davant de l'Administració.

Capítol quart. De les autoritzacions de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu

Article 100

Concepte de resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu

1. Es considera resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu la

persona física estrangera que gaudeix del reconeixement internacional pel seu talent en el món de la ciència, la cultura o els esports, i que estableix la seva residència principal i efectiva al Principat d'Andorra durant almenys 90 dies per any natural.

2. Les persones que obtinguin l'autorització de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu poden continuar desenvolupant les activitats professionals que els siguin pròpies, sempre que tinguin com a destinataris principals persones o entitats no residents al Principat d'Andorra. S'entén complert aquest requisit si almenys el 85% dels serveis prestats pel resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu són utilitzats en qualsevol altre país o territori diferent de l'andorrà.

3. Sense perjudici del compliment dels requisits esmentats a l'article següent d'aquesta Llei, el Govern concedeix les autoritzacions de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu valorant les necessitats i la situació del Principat d'Andorra en l'àmbit en el qual s'inscriu l'activitat de la persona sol·licitant. A aquests efectes, el Govern té plena discrecionalitat per apreciar si la persona sol·licitant de l'autorització de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu compleix les condicions per entendre que gaudeix del reconeixement internacional pel seu talent en el món de la ciència, la cultura o els esports.

Article 101

Règim aplicable

La concessió i l'extinció de les autoritzacions de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu es regeixen íntegrament pel que s'estableix en el capítol segon del títol IX d'aquesta Llei, amb les especialitats següents:

a) A l'efecte d'acomplir el requisit previst a l'apartat b) de l'article 90, el sol·licitant ha d'acreditar que l'activitat que desenvolupa en el camp de la ciència, la cultura o l'esport li permet generar els recursos econòmics suficients perquè tant ell com les persones a càrrec seu puguin residir al Principat d'Andorra durant tot el temps de vigència de la residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu. El

Govern determina reglamentàriament els requisits que han de complir-se per a l'acreditació de l'existència de mitjans econòmics suficients en els termes indicats.

b) El titular principal d'una autorització de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu ha de fer efectiu i dipositar a l'Institut Nacional Andorrà de Finances l'import de cinquanta mil euros (50.000 euros) no remunerats. A més, el titular principal també ha de dipositar l'import de deu mil euros (10.000 euros) no remunerats per cadascuna de les persones al seu càrrec que adquireixin la condició de resident per raons d'interès científic, cultural i esportiu. En cas que es doni de baixa, que s'anul·li o que no es renovi l'autorització de residència, es restitueix el dipòsit, amb la reserva de les retencions que es puguin produir per incompliment de les obligacions davant de l'Administració.

Títol X. Del reagrupament familiar

Capítol primer. Principis generals

Article 102

Persones que poden sol·licitar el reagrupament familiar

1. Poden sol·licitar el reagrupament familiar segons les especificacions de la present Llei, la persona de nacionalitat andorrana que resideix al Principat d'Andorra o l'estranger titular d'una autorització d'immigració de residència i treball que hagi residit legalment i de manera efectiva i permanent a Andorra el darrer any.

2. La persona estrangera titular d'una autorització d'immigració de residència sense treball sol·licita el reagrupament familiar d'acord amb les disposicions establertes en el títol IX de la present Llei.

Article 103

Persones que es poden reagrupar

1. Una persona de nacionalitat andorrana que resideix al Principat d'Andorra o una estrangera titular d'una autorització d'immigració de residència i treball que resideix al Principat d'Andorra i que

hi hagi residit legalment i de manera efectiva i permanent el darrer any, poden sol·licitar el reagrupament familiar amb:

- a) El cònjuge.
- b) Els seus fills menors d'edat, i els fills menors d'edat del cònjuge dels quals en tinguin la guàrdia i custòdia legals.
- c) Els seus fills majors d'edat, i els fills majors d'edat del cònjuge, a càrrec i dels quals n'exerceixin la tutela legal o que tinguin sota la seva protecció en el marc d'una institució similar.
- d) Els ascendents a càrrec que tinguin com a mínim 65 anys o que estiguin jubilats.
- e) Altres persones que les esmentades en les lletres anteriors quan el sol·licitant n'exerceixi la tutela legal o les tingui sota la seva protecció en el marc d'una altra institució similar reconeguda per l'ordenament jurídic andorrà i no contrària a l'ordre públic nacional, sempre que ambdós progenitors hagin perdut o els hagi quedat extingida la pàtria potestat.

2. Quan es tracti dels fills referits als apartats b) i c) anteriors, el reagrupament serà immediat, si el cònjuge que podia reagrupar-se amb l'altre obté, al seu torn, una autorització de residència i treball, tot complint els altres requisits.

3. Als efectes d'aquest títol, es considera persona a càrrec la que no disposa de mitjans personals suficients per viure i que depèn econòmicament de la persona sol·licitant del reagrupament familiar. La suficiència de mitjans econòmics es determina reglamentàriament, atenent especialment com a criteris de càlcul el cost dels béns i dels serveis bàsics i l'avaluació objectiva de les necessitats econòmiques de totes les persones a càrrec.

Article 104

Requisits generals de seguretat i d'ordre públic per a l'atorgament de l'autorització

1. La sol·licitud de reagrupament familiar pot ser denegada si la persona que es vol reagrupar amb un andorrà o amb el titular d'una autorització de residència i treball representa un risc per

a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

2. Es prohibeix qualsevol tipus de reagrupament familiar assimilat a una pràctica poligàmica o equivalent. Les autoritzacions lliurades són anul·lades per a tot el nucli familiar en cas de constatació d'una de les pràctiques esmentades.

Article 105

Requisits per acreditar el matrimoni, la filiació o la tutela

El matrimoni, la filiació o la tutela invocats per sol·licitar el reagrupament familiar han de ser degudament acreditats, i no poden ser contraris a l'ordre públic nacional i internacional ni resultar d'un frau de llei. Les condicions per a l'acreditació són fixades per reglament.

Article 106

Requisits per al reagrupament

1. El resident que sol·licita el reagrupament familiar amb una de les persones descrites a l'article 103 d'aquesta Llei, ha d'acreditar que disposa dels mitjans econòmics suficients per assegurar-los un nivell de vida digne i un allotjament adequat. L'allotjament ha de complir les condicions mínimes d'habitabilitat. La suficiència de mitjans econòmics es determina reglamentàriament, atenent especialment com a criteris de càlcul el cost dels béns i dels serveis bàsics i l'avaluació objectiva de les necessitats econòmiques de totes les persones a càrrec.

2. La persona a càrrec o que es troba sota la tutela del sol·licitant ha de disposar d'una assegurança que cobreixi de forma suficient i vàlida per al Principat d'Andorra qualsevol tipus de despesa mèdica o sanitària. La suficiència de l'assegurança es determina reglamentàriament.

3. L'allotjament del cònjuge i dels fills menors de 16 anys a càrrec de la persona sol·licitant és únicament la llar del mateix sol·licitant. La suficiència de la llar familiar es determina reglamentàriament. Si la situació de convivència de la parella canvia després de l'obtenció del dret al reagrupament, el domicili de cada cònjuge pot ser diferent, sempre que també sigui suficient, d'acord amb les disposicions reglamentàries.

Capítol segon. Autoritzacions d'immigració concedides en el marc del reagrupament familiar

Secció primera. Reagrupament familiar amb una persona de nacionalitat andorrana

Article 107

Reagrupament familiar i accés al treball del cònjuge i dels fills estrangers d'una persona de nacionalitat andorrana i dels fills del seu cònjuge

1. Quan reuneixen els requisits exigits per al reagrupament familiar en la present Llei, el cònjuge, els fills estrangers i els fills estrangers del cònjuge d'una persona de nacionalitat andorrana obtenen una autorització de residència per raons de reagrupament. Obtenen una autorització de residència i treball si també acrediten una contractació laboral.

2. Aquestes autoritzacions es concedeixen per una durada de deu anys.

Article 108

Reagrupament familiar i accés al treball d'altres persones que es reagrupen amb una persona de nacionalitat andorrana

1. Quan reuneix els requisits exigits per al reagrupament familiar amb una persona de nacionalitat andorrana, tota persona altra que les esmentades en l'article precedent obté una autorització de residència per raons de reagrupament d'una durada de deu anys.

2. Si desitja treballar, aquesta persona ha de sol·licitar una autorització d'immigració d'un tipus que permeti treballar. Aquesta sol·licitud es tramita i queda sotmesa als criteris i les condicions de concessió d'una autorització inicial i no s'hi apliquen les derogacions per reagrupament familiar previstes als articles 42 i 112.2 de la present Llei. Si es concedeix, la nova autorització queda sotmesa a les disposicions legals i reglamentàries que regulen una autorització d'immigració inicial.

Secció segona. Reagrupament familiar amb el titular d'una autorització de residència i treball

Article 109

Principi general de concessió d'una autorització d'immigració per raons de reagrupament

La persona que reuneix els requisits exigits per al reagrupament familiar amb el titular d'una autorització de residència i treball obté una autorització de residència per raons de reagrupament. L'autorització de residència per raons de reagrupament es lliura per una durada inicial d'un any i es renova tres vegades per períodes de dos anys. Transcorreguts set anys a comptar de la data de concessió inicial de l'autorització, les renovacions successives es lliuren per períodes de deu anys.

Article 110

Reagrupament familiar i accés al treball del cònjuge i dels fills estrangers del titular d'una autorització de residència i treball i dels fills del seu cònjuge

1. Quan reuneixen els requisits exigits per al reagrupament familiar en aquesta Llei i acrediten una contractació laboral, el cònjuge, els fills, i els fills del cònjuge del titular d'una autorització de residència i treball obtenen una autorització de residència i treball.

2. La durada d'aquestes autoritzacions és la mateixa que preveu l'article anterior.

Article 111

Reagrupament familiar i accés al treball d'altres persones que es reagrupen amb el titular d'una autorització de residència i treball

1. Quan reuneix els requisits exigits per al reagrupament familiar amb el titular d'una autorització de residència i treball, tota persona altra que les esmentades en l'article precedent obté una autorització de residència per raons de reagrupament. El període de la durada d'aquesta autorització és el previst en l'article 109.

2. Si desitja treballar, aquesta persona ha de sol·licitar una autorització d'immigració d'un tipus que permeti treballar.

Aquesta sol·licitud es tramita i queda sotmesa als criteris i les condicions de concessió d'una autorització inicial i no s'hi apliquen les derogacions per reagrupament familiar previstes als articles 42 i 112.2. Si es concedeix, la nova autorització queda sotmesa a les disposicions legals i reglamentàries que regulen una autorització d'immigració inicial.

Capítol tercer. Denegació de concessió d'una autorització d'immigració inicial en el marc del reagrupament familiar

Article 112

Condicions i motius de denegació

1. La sol·licitud d'autorització d'immigració inicial en el marc del reagrupament familiar només pot ser denegada en les mateixes condicions i pels mateixos motius que qualsevol altra sol·licitud d'autorització d'immigració inicial, o per manca d'un dels requisits específics previstos per al reagrupament familiar en el present títol.

2. Tanmateix, aquesta sol·licitud no pot ser denegada per motius de salut pública o d'ineptitud al treball o a la residència per causes mèdiques.

Article 113

Efectes de la denegació

L'estranger a qui s'ha denegat una sol·licitud d'autorització d'immigració inicial en el marc del reagrupament familiar es troba en situació irregular.

Títol XI. De la situació irregular en matèria d'immigració

Article 114

Principi general d'abandó del territori

Tot estranger que es troba en situació irregular segons les disposicions de la present Llei ha d'abandonar el territori andorrà.

Article 115

Excepcions al principi general d'abandó del territori

No s'aplica el principi general d'obligació d'abandó del territori andorrà a

les persones que es troben en un dels supòsits següents:

a) L'estranger que sojorna al Principat d'Andorra més de noranta dies i per al qual s'ha presentat una sol·licitud d'autorització d'immigració en el marc del reagrupament familiar amb un andorrà o amb el titular d'una autorització de residència i treball. Aquesta persona pot sojornar al país fins que recaigui resolució administrativa referent a la seva sol·licitud de reagrupament.

b) El titular d'una autorització d'immigració que li permet exclusivament residir al Principat d'Andorra i hi treballa sense disposar de l'autorització corresponent. Si aquesta persona cessa immediatament de treballar, pot continuar residint-hi sense perjudici de les sancions que puguin ser-li imposades.

c) El titular d'una autorització de fronterer que pernocta de forma habitual al Principat d'Andorra. Si aquesta persona torna a pernoctar fora del territori andorrà, pot continuar treballant-hi d'acord amb les modalitats que li permet la seva autorització, sense perjudici de les sancions que puguin ser-li imposades.

d) El titular d'una autorització d'immigració temporal o d'una autorització d'immigració temporal de fronterer que li permet treballar en certes modalitats o amb determinades limitacions i que treballa sense respectar-les. Si aquesta persona cessa immediatament de treballar en la modalitat no autoritzada i respecta les limitacions imposades, pot continuar treballant, sense perjudici de les sancions que puguin ser-li imposades.

Article 116

Desobediència a l'ordre d'abandó del territori

A qualsevol persona en situació irregular a qui s'ha notificat que ha d'abandonar el país i que no ho fa en el termini fixat, se li pot aplicar la mesura de policia administrativa corresponent establerta en la present Llei.

Títol XII. De les mesures de policia administrativa destinades a fer cessar una situació irregular i dels seus procediments

Capítol primer. Denegació d'accés

Article 117

Definició de la denegació d'accés

1. La denegació d'accés és una mesura de policia administrativa destinada a prohibir l'entrada al territori andorrà de l'estranger que no compleix almenys un dels requisits establerts per entrar al Principat d'Andorra.

2. L'estranger titular d'una autorització d'immigració vigent no pot ésser objecte de denegació d'accés per motius de salut pública, de seguretat i d'ordre públic o per insuficiència de mitjans econòmics suficients.

3. La denegació d'accés no és incompatible amb la incoació d'un expedient d'expulsió administrativa.

Article 118

Competència en matèria de denegació d'accés

Són competents per denegar l'accés al Principat d'Andorra els funcionaris del Cos de Policia d'Andorra.

Capítol segon. Foragitament

Article 119

Definició del foragitament

1. El foragitament és una mesura de policia administrativa destinada a conduir a la frontera i a fer sortir del territori nacional l'estranger que ha entrat de forma irregular en territori andorrà, o que es troba en règim turístic i en una de les situacions detallades a continuació:

- No posseeix els documents ni, si escau, els visats establerts legalment per entrar al Principat d'Andorra.
- Representa un risc greu per a la salut pública. Aquest risc s'avalua seguint els criteris definits a l'article 12.
- Representa un risc greu i constatat per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, o per a l'ordre públic.

d) No disposa notòriament dels mitjans econòmics suficients per continuar sojornant a Andorra.

e) Se li ha notificat o advertit que es troba en una de les situacions previstes en els apartats a) a d) i no ha abandonat el Principat d'Andorra en el termini fixat.

2. S'entén per entrada irregular la de l'estranger que ha entrat en territori andorrà per un pas fronterer no habilitat, o bé que hi ha entrat tot i haver estat objecte d'una denegació d'accés.

3. El foragitament no és incompatible amb la incoació d'un expedient d'expulsió administrativa.

Article 120

Competència en matèria de foragitament

1. Respectant estrictament les instruccions i les directrius generals rebudes del ministre encarregat d'Interior, el director o un comissari del Cos de Policia poden decidir foragitar un estranger que es troba en una de les situacions previstes a l'article anterior.

2. El director del Cos de Policia notifica al ministre encarregat d'Interior, en el termini més breu possible, qualsevol decisió de foragitament i precisa de manera detallada els motius que l'han fonamentada.

Capítol tercer. Expulsió administrativa

Secció primera. Principis generals

Article 121

Definició general de l'expulsió administrativa

1. L'expulsió administrativa és una mesura destinada a interrompre l'estada i/o a prohibir l'accés d'un estranger al territori andorrà.

2. L'expulsió administrativa no s'ha de confondre en cap cas amb la pena accessòria d'expulsió que pot pronunciar un tribunal penal.

Article 122

Expulsió administrativa com a mesura de prevenció d'ordre públic

1. Com a mesura de prevenció, l'expulsió administrativa dimana de la

constatació, a partir d'elements contrastats, del risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic que representa l'entrada o la presència, al Principat d'Andorra, de la persona objecte de la mesura.

2. L'expulsió administrativa ha de ser obligatòriament motivada. La motivació ha de comportar l'enunciat precís de les consideracions de dret i de fet que constitueixen el fonament de la decisió.

3. La durada de la mesura d'expulsió com a mesura de prevenció s'estableix en funció de la importància del risc que representa la persona objecte de la mesura i no pot excedir un termini màxim de deu anys.

Article 123

Expulsió administrativa com a mesura d'execució forçosa

1. Com a mesura d'execució forçosa, l'expulsió administrativa s'aplica a l'estranger al qual s'ha notificat que es trobava en situació irregular i que no ha abandonat el Principat d'Andorra en el termini fixat.

2. En aquest cas, la durada de l'expulsió administrativa no pot excedir un termini màxim de dos anys.

Article 124

Limitacions a la mesura d'expulsió administrativa

No poden ser objecte d'una mesura administrativa d'expulsió:

- L'estranger menor d'edat.
- L'estranger major d'edat que ha nascut a Andorra i que hi resideix des del seu naixement de manera ininterrompuda.
- L'estranger que resideix legalment a Andorra de manera ininterrompuda des de fa almenys vint anys, excepte en cas de necessitat imperiosa per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

Secció segona. Procediment d'expulsió administrativa

Article 125

Instrucció de l'expedient

1. Seguint instruccions del ministre encarregat d'Interior o a iniciativa pròpia, el director del Cos de Policia incoa

i fa instruir pels seus serveis l'expedient d'expulsió administrativa.

2. Un cop instruït l'expedient, el director del Cos de Policia fa notificar pels seus serveis a la persona afectada la proposta d'expulsió administrativa així com els motius que la justifiquen.

3. La persona afectada disposa d'un termini improrrogable de deu dies hàbils a comptar de l'endemà de la notificació per formular les al·legacions que consideri oportunes prop del Cos de Policia.

4. El director del Cos de Policia pot arxivar l'expedient o trametre la proposta d'expulsió administrativa al ministre encarregat d'Interior.

Article 126

Competència en matèria d'expulsió administrativa

El ministre encarregat d'Interior és competent per decidir l'expulsió i fixar-ne la durada, per substituir aquesta mesura per una advertència d'expulsió o per arxivar l'expedient.

Article 127

Principi de l'efecte suspensiu del recurs per a l'estranger resident

1. El recurs presentat per un estranger resident contra una mesura d'expulsió administrativa que l'afecta té efectes suspensius fins que recaigui sentència judicial ferma. En cas de desistiment de la part recurrent en qualsevol moment del procediment o en cas de caducitat de l'expedient, la mesura d'expulsió esdevé immediatament executòria.

2. No obstant això, l'estranger que, prèviament al recurs, ha perdut la seva condició de resident, no pot invocar els efectes suspensius previstos en l'apartat anterior.

Article 128

Excepció al principi de l'efecte suspensiu per a l'estranger no resident

1. El recurs contra una decisió d'expulsió administrativa presentat per un estranger no resident no té efectes suspensius i la mesura és immediatament executòria.

2. Tenint en compte la situació de la persona afectada, el ministre encarregat

d'Interior pot atorgar-li un termini màxim de trenta dies naturals per abandonar el territori a comptar de l'endemà de la data de la notificació de la resolució.

Secció tercera. Efectes de la decisió d'expulsió administrativa

Article 129

Prohibició d'entrada al territori

La persona expulsada no pot entrar en el territori andorrà, ni que sigui en règim turístic, durant la vigència de l'expulsió administrativa.

Article 130

Desobediència a una mesura d'expulsió administrativa

El Cos de Policia deté i posa a disposició judicial tota persona objecte d'una mesura d'expulsió administrativa ferma que infringeix la prohibició esmentada a l'article anterior per la presumpta comissió d'un delictes de desobediència a una ordre d'expulsió administrativa en virtut de les disposicions del Codi penal vigent.

Secció quarta. Suspensió temporal i revocació de l'expulsió

Article 131

Suspensió temporal sense necessitat d'autorització prèvia

La persona objecte d'una mesura d'expulsió administrativa ferma que ha estat citada a comparèixer a una vista penal o en el decurs d'una instrucció penal, en qualitat d'imputada, de processada, de part perjudicada o com a testimoni, pot entrar i sojornar al Principat d'Andorra durant el temps estrictament necessari per a la compareixença. En aquest cas, la persona expulsada no necessita una autorització prèvia però ha de poder acreditar la seva citació a judici en cas de ser controlada per un funcionari de policia.

Article 132

Autorització administrativa de suspensió temporal

1. Llevat del cas previst en l'article anterior, la persona objecte d'una mesura d'expulsió administrativa ferma que desitja entrar i/o sojornar al Principat d'Andorra per motius justificats

ha d'adreçar, amb caràcter previ, una sol·licitud motivada al ministre encarregat d'Interior.

2. El ministre encarregat d'Interior, o la persona delegada a aquest efecte pel Govern, pot atorgar una suspensió temporal de la mesura d'expulsió.

Article 133

Revocació de l'expulsió administrativa

1. La persona objecte d'una expulsió administrativa pot sol·licitar al ministre encarregat d'Interior la revocació d'aquesta mesura mitjançant un escrit motivat.

2. El ministre encarregat d'Interior, si ho considera oportú, pot decidir la revocació sol·licitada o, de forma alternativa, reduir la durada de l'expulsió inicialment prevista o suspendre-la de forma condicional per un període determinat.

Secció cinquena. Advertència d'expulsió

Article 134

Definició, procediment i efectes

1. L'advertència d'expulsió és una mesura destinada a advertir un estranger del fet que, si la seva conducta s'agreuges, comportaria un risc per a l'ordre públic o la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns.

2. L'advertència d'expulsió segueix els mateixos tràmits d'instrucció, d'al·legacions i de proposta que l'expulsió.

3. El ministre encarregat d'Interior és competent per decidir l'advertència d'expulsió.

4. L'advertència d'expulsió no afecta la situació d'immigració ni els drets de la persona objecte de la mesura.

5. L'advertència d'expulsió és un requisit necessari previ a la incoació d'un expedient d'expulsió administrativa contra un estranger que té la condició de resident excepte quan s'aplica com a mesura d'execució forçosa o en cas de risc greu per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic.

Títol XIII. De les obligacions del patró o del beneficiari de la prestació de serveis

Capítol primer. Obligacions del patró

Article 135

Definició del concepte de patró

Als efectes d'aplicació de la present Llei, s'entén com a patró la persona física o jurídica per a qui l'estranger treballa.

Article 136

Obligacions del patró en el moment de la contractació laboral

1. Qualsevol patró que desitgi contractar els serveis laborals d'una persona estrangera ha de comprovar que aquesta persona disposa d'una autorització d'immigració vigent adequada al lloc de treball objecte de la contractació. El patró té l'obligació de comunicar al Servei d'Immigració la contractació del treballador i la finalització de la relació laboral.

2. Si un patró desitja contractar els serveis laborals d'una persona estrangera que no disposa d'una autorització d'immigració adequada, ha de signar conjuntament amb aquesta persona la sol·licitud d'autorització prop del Servei d'Immigració.

3. El Govern fixa per la via reglamentària les situacions en les quals el patró que signa una sol·licitud d'autorització d'immigració temporal, o d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres, ha de garantir el pagament de les despeses de repatriació del treballador estranger al seu país d'origen.

4. El patró té prohibit fer treballar una persona estrangera fins a l'obtenció efectiva d'una autorització d'immigració adequada.

Article 137

Obligacions del patró durant la relació laboral

El patró té l'obligació de fer cessar immediatament l'activitat laboral al seu empleat quan el Servei d'Immigració li notifica l'anul·lació, la denegació de la renovació o de la regularització de

l'autorització d'immigració o la baixa voluntària del treballador.

Article 138

Obligacions del patró al venciment d'una autorització temporal

1. El patró que contracta els serveis d'un estranger titular d'una autorització d'immigració temporal té l'obligació de fer cessar immediatament l'activitat laboral del treballador al venciment de la seva autorització.

2. El patró que contracta els serveis d'un estranger titular d'una autorització d'immigració temporal té l'obligació de notificar al Servei d'Immigració la cessació de l'activitat laboral del treballador si aquesta es produeix abans del venciment de l'autorització.

Capítol segon. Obligacions del beneficiari de serveis prestats pel titular d'una autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres

Article 139

Detall de les obligacions

La persona que desitja contractar els serveis de treballadors dependents d'una empresa estrangera o d'un treballador autònom estranger, té les obligacions següents:

- a) Ha de sol·licitar una autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres.
- b) No pot deixar treballar aquests estrangers fins a l'obtenció efectiva de l'autorització.
- c) Ha de deixar treballar els estrangers únicament per realitzar els treballs per als quals han estat degudament autoritzats.
- d) Ha de fer cessar immediatament l'activitat dels estrangers al venciment de l'autorització.

Títol XIV. De les infraccions i de les sancions

Capítol primer. Infraccions

Article 140

Infraccions lleus

Comet una infracció lleu:

- a) Qui treballi al Principat d'Andorra sense ser titular de cap autorització d'immigració.
- b) Qui treballi al Principat d'Andorra amb unes modalitats i condicions altres que les que queden especificades en l'autorització d'immigració.
- c) Qui treballi al Principat d'Andorra després del venciment d'una autorització temporal.
- d) Qui treballi al Principat d'Andorra malgrat haver-se donat de baixa voluntària prop del Registre Central d'Immigració.
- e) Qui pernocti de forma habitual al Principat d'Andorra sent titular d'una autorització de fronterer.
- f) Qui pernocti de forma habitual al Principat d'Andorra sent titular d'una autorització temporal de fronterer.
- g) Qui sigui titular d'una autorització d'immigració renovable caducada.
- h) El patró que incompleixi l'obligació de comunicar la contractació d'un treballador i/o l'acabament de l'activitat laboral d'aquest, d'acord amb els articles 136 i 138.

Article 141

Infraccions greus

Comet una infracció greu:

- a) El patró que fa treballar al Principat d'Andorra una persona estrangera titular d'una autorització d'immigració de residència sense treball o de residència per raons de reagrupament.
- b) El patró que fa treballar al Principat d'Andorra una persona estrangera en unes condicions i modalitats inadequades a la seva autorització d'immigració.
- c) El patró que fa treballar al Principat d'Andorra una persona estrangera

després del venciment de la seva autorització temporal.

d) El patró que es rescabali d'un treballador estranger, de qualsevol classe de despesa que hagi satisfet pel seu desplaçament a Andorra, i també el que efectui retencions sobre el salari per qualsevol despesa de trasllat de la persona treballadora o de la seva família o pels conceptes o les taxes que li correspongui satisfer com a patró.

e) La persona beneficiària dels serveis prestats per treballadors estrangers dependents d'una empresa estrangera, o per treballadors autònoms estrangers, que deixi efectuar els treballs abans de l'obtenció de l'autorització d'immigració temporal per als treballadors d'empreses estrangeres o que deixi efectuar els treballs de curta durada sense haver efectuat la comunicació prèvia al Servei d'Immigració.

f) La persona beneficiària dels serveis prestats per treballadors estrangers dependents d'una empresa estrangera, o per treballadors autònoms estrangers, que deixa efectuar treballs que no han estat autoritzats.

g) La persona beneficiària dels serveis prestats per treballadors estrangers dependents d'una empresa estrangera, o per treballadors autònoms estrangers, que deixa continuar l'execució dels treballs després del venciment de l'autorització sense haver obtingut la pròrroga corresponent.

h) Qui treballi al Principat d'Andorra després que li hagin denegat la renovació de l'autorització que li permetia treballar.

i) Qui treballi al Principat d'Andorra després que li hagin denegat la regularització de l'autorització caducada que li permetia treballar.

j) Qui treballi al Principat d'Andorra amb una autorització d'una categoria que permetia treballar però que ha estat anul·lada.

k) Qui treballi al Principat d'Andorra sent titular d'una autorització de residència per raons de reagrupament.

l) Qui treballi al Principat d'Andorra sent titular d'una autorització d'immigració de residència sense treball.

Article 142

Infraccions molt greus

Comet una infracció molt greu:

a) El patró que fa treballar al Principat d'Andorra una persona estrangera sense autorització d'immigració.

b) El patró que fa treballar al Principat d'Andorra una persona estrangera que es troba en situació irregular en els supòsits previstos als articles 72, 78, 79 a), c) i d), 80 i 82, a partir de la notificació del Servei d'Immigració al patró.

c) Qualsevol persona que indueixi, promogui, afavoreixi o faciliti, directament o indirectament, de forma individual o pertanyent a una organització, la immigració clandestina, o l'estada irregular de persones al Principat d'Andorra, sempre que el fet no constitueixi un delicte.

Article 143

Prescripció de les infraccions

Les infraccions previstes en el present capítol prescriuen al cap de tres anys de la data de comissió.

Capítol segon. Sancions

Article 144

Principi general

Només es pot sancionar la comissió de les infraccions establertes al capítol primer d'aquest títol.

Article 145

Sancions corresponents a les infraccions lleus

1. Les infraccions tipificades a l'article 140 donen lloc a la imposició d'una sanció d'un import de 50 a 200 euros.

2. L'import de la sanció es fixa en funció del nombre d'infraccions constataades i es té en compte una reincidència eventual.

Article 146

Sancions corresponents a les infraccions greus

1. Les infraccions tipificades als apartats a), b), c), d), f), g), h), i), j), k) i l) de l'article 141 donen lloc a la imposició d'una sanció d'un import de 1.000 a 3.000 euros. La infracció tipificada a l'apartat e) de l'article 141 dóna lloc a

la imposició d'una sanció d'un import de 300 a 1.000 euros.

2. L'import de la sanció es fixa en funció del nombre d'infraccions constataades i es té en compte una reincidència eventual.

Article 147

Sancions corresponents a les infraccions molt greus

1. Les infraccions tipificades a l'article 142 donen lloc a la imposició d'una sanció d'un import de 3.000 a 6.000 euros.

2. L'import de la sanció es fixa en funció del nombre d'infraccions constataades i es té en compte una reincidència eventual.

Article 148

Prescripció de les sancions

Les sancions previstes en el present capítol prescriuen al cap de tres anys de la data en què esdevenen fermes.

Article 149

Reincidència

1. Als efectes de les disposicions contingudes en aquest capítol, es considera que hi ha reincidència si una mateixa persona ha estat sancionada pel mateix tipus d'infracció en un període de dos anys.

2. En el cas que existeixi reincidència la sanció a imposar és del doble que la vegada anterior, sense poder excedir en cap cas el doble de l'import màxim establert per al tipus d'infracció.

Capítol tercer. Procediment sancionador

Article 150

Instrucció de l'expedient

1. Quan es constata l'existència d'una de les infraccions establertes al capítol primer d'aquest títol, el responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte incoa i fa instruir l'expedient de sanció administrativa, tenint en compte que:

a) S'incoa un expedient sancionador contra el patró en el qual es detalla de manera individualitzada la comissió de cadascuna de les infraccions previstes als articles 140, 141 o 142, treballador per treballador.

b) S'incoa un expedient sancionador contra el beneficiari de la prestació de serveis feta en el marc d'una autorització temporal per a treballadors d'empreses estrangeres en el qual es detalla de manera individualitzada la comissió de cadascuna de les infraccions previstes a l'article 141.

c) S'incoa un expedient sancionador contra cada persona que hagi comès una infracció molt greu, de les tipificades en l'article 142 apartat c), en el qual es detalla de manera individualitzada la comissió de cadascuna de les infraccions comeses.

d) S'incoa un expedient sancionador contra la persona titular d'una autorització d'immigració renovable caducada que hagi comès la infracció lleu tipificada en l'article 140 apartat g).

2. Un cop instruït l'expedient, el responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte fa notificar a la persona afectada la proposta de sanció administrativa, així com els motius que la justifiquen.

3. La persona afectada disposa d'un termini improrrogable de deu dies hàbils a comptar de l'endemà de la notificació per formular les al·legacions que consideri oportunes prop del responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte.

4. El responsable del Servei d'Immigració competent a aquest efecte pot arxivar l'expedient o trametre la proposta de sanció administrativa al ministre encarregat de l'Interior.

Article 151

Competència en matèria de sanció administrativa

El ministre encarregat de l'Interior o la persona expressament delegada a aquest efecte pel Govern és competent per valorar els fets que han motivat la incoació de l'expedient i, en funció d'aquesta valoració, decidir motivadament la sanció i fixar-ne l'import, o per arxivar l'expedient.

Títol XV. De les taxes en matèria d'immigració

Article 152

Concepte i fet generador de les taxes

En matèria d'immigració, les taxes són tributs fixos que són generats per la prestació d'una de les funcions administratives següents:

1. Lliurament del rebut de sol·licitud.
2. Lliurament del rebut de sol·licitud d'autorització d'immigració de residència sense treball.
3. Lliurament d'autorització d'immigració de fronterer (inicial).
4. Lliurament d'autorització d'immigració de fronterer (renovació).
5. Lliurament d'autorització d'immigració temporal de fronterer.
6. Lliurament d'autorització d'immigració temporal.
7. Lliurament d'autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres.
8. Lliurament d'autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca.
9. Lliurament d'autorització d'immigració de residència i treball (inicial).
10. Lliurament d'autorització d'immigració de residència i treball (inicial per reagrupament familiar).
11. Lliurament d'autorització d'immigració de residència i treball (renovació).
12. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (inicial per reagrupament familiar).
13. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (renovació per reagrupament familiar).
14. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (inicial).
15. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (renovació).

16. Lliurament d'autorització d'immigració de residència per al resident a càrrec (inicial).

17. Lliurament de certificat d'inscripció.

18. Lliurament de certificat d'inscripció d'autorització d'immigració de residència sense treball.

19. Lliurament de certificat de baixa.

20. Lliurament de certificat de baixa d'autorització d'immigració de residència sense treball.

21. Lliurament de duplicat de targeta.

22. Lliurament de duplicat de targeta d'autorització d'immigració de residència sense treball.

Article 153

Obligats tributaris

El patró és obligat tributari de la taxa generada per la prestació d'un dels serveis administratius esmentats als apartats 3, 5, 6, 7 i 9 de l'article anterior.

La persona que sol·licita el reagrupament familiar és obligat tributari per als serveis administratius enunciats als apartats 10, 12, 13 i 16 de l'article anterior.

La persona física de nacionalitat estrangera que sol·licita la prestació del servei administratiu és obligat tributari de la taxa generada per la prestació d'un dels altres serveis administratius esmentats a l'article anterior.

Article 154

Quota tributària i deute tributari

Les quotes tributàries de les taxes en matèria d'immigració són les següents:

Descripció	Euros
1. Lliurament del rebut de sol·licitud	5,40
2. Lliurament del rebut de sol·licitud d'autorització d'immigració de residència sense treball	6,40
3. Lliurament d'autorització d'immigració de fronterer (inicial)	179,90
4. Lliurament d'autorització d'immigració de fronterer (renovació)	21,30
5. Lliurament d'autorització d'immigració temporal de fronterer	179,90
6. Lliurament d'autorització d'immigració temporal	179,90
7. Lliurament d'autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres	179,90
8. Lliurament d'autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives o per recerca	21,30
9. Lliurament d'autorització d'immigració de residència i treball (inicial)	179,90
10. Lliurament d'autorització d'immigració de residència i treball (inicial per reagrupament familiar)	21,30
11. Lliurament d'autorització d'immigració de residència i treball (renovació)	21,30
12. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (inicial per reagrupament familiar)	21,30
13. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (renovació per reagrupament familiar)	21,30
14. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (inicial)	211,60
15. Lliurament d'autorització d'immigració de residència sense treball (renovació)	52,90
16. Lliurament d'autorització d'immigració de residència per al resident a càrrec (inicial)	179,90
17. Lliurament de certificat d'inscripció	5,40
18. Lliurament de certificat d'inscripció d'autorització d'immigració de residència sense treball	6,40
19. Lliurament de certificat de baixa	2,20
20. Lliurament de certificat de baixa d'autorització d'immigració de residència sense treball	3,20
21. Lliurament de duplicat de targeta	21,30
22. Lliurament de duplicat de targeta d'autorització d'immigració de residència sense treball	52,90

Les quotes tributàries de les taxes en matèria d'immigració es poden actualitzar mitjançant la Llei del pressupost.

Article 155

Meritament

Les taxes en matèria d'immigració es meriten el dia de la presentació de la sol·licitud o bé el dia del lliurament del certificat, del rebut o de l'autorització d'immigració.

Article 156

Temps de pagament

El pagament de les taxes en matèria d'immigració es realitza en el moment en què es meriten.

No es lliura el certificat, el rebut o l'autorització d'immigració sense el pagament de la taxa corresponent.

Títol XVI. Del procediment especial abreuja en matèria d'immigració

Article 157

Ambit d'aplicació del procediment especial abreuja

Llevat de les accions que s'exerceixen per recórrer contra les taxes en matèria d'immigració, que es regeixen per la normativa general que els sigui aplicable, totes les altres accions que s'exerceixen per recórrer contra actes i resolucions administratius en matèria d'immigració previstos en aquesta Llei se substancien de conformitat amb les normes del procediment especial abreuja previst en aquest títol.

Article 158

Recursos administratius

Els actes o les resolucions de l'Administració en matèria d'immigració són susceptibles de recurs davant del Govern segons les modalitats i els terminis del dret comú aplicable als recursos administratius, excepte pel que fa als terminis següents:

El termini per formular recurs de reposició contra un acte desfavorable de l'Administració en matèria d'immigració és de vuit dies hàbils a comptar de la notificació de l'acte contra el qual es recorre.

El Govern disposa d'un termini de quinze dies hàbils a comptar de la data d'interposició del recurs de reposició per resoldre'l. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat la resolució corresponent, el recurs es considera desestimat i queda oberta la via jurisdiccional.

El termini per presentar demanda jurisdiccional contra la desestimació expressa o tàcita del recurs de reposició és de vuit dies hàbils.

Article 159

Procediment en primera instància

Les demandes contra actes o resolucions de l'Administració en matèria d'immigració se substancien segons les modalitats i els terminis del dret comú aplicables als procediments contencio-

sos administratius, llevat dels terminis següents:

- Si la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles accepta la demanda, el batlle ponent cita la part demandada perquè contesti a la demanda i proposi la pràctica de les proves que estimi pertinents en un termini de vuit dies hàbils.

- Contestada la demanda o transcorregut el termini de vuit dies hàbils previst a l'apartat anterior, el batlle ponent disposa d'un termini de 30 dies naturals per decidir sobre l'admissió o el refús de cada una de les proves proposades i per a la pràctica de les proves admeses.

- Acabada la pràctica de les proves, el batlle ponent atorga a les parts un termini de vuit dies hàbils per examinar els autes, demanar-ne còpies, si escau, i formular els escrits de conclusions respectius. Es pot prescindir del tràmit de conclusions si en els autes hi figuren solament els escrits de demanda i de contesta o si les parts renuncien expressament a aquest tràmit.

- Quan s'hagin presentat les conclusions o s'hagi prescindit del tràmit o exhaurit el termini per fer-ho, el Tribunal de Batlles dicta sentència en el termini improrrogable de vuit dies hàbils.

Article 160

Procediment en segona instància

Contra la sentència de primera instància es pot interposar un recurs d'apel·lació, que es presenta directament davant del batlle ponent, en el termini de vuit dies hàbils a comptar de la data de la notificació de la sentència, mitjançant un escrit d'apel·lació, que inclou tots els fonaments que motiven la pretensió de revocació de la sentència.

El mateix batlle ponent trasllada l'escrit d'apel·lació a la part apel·lada en els cinc dies naturals a comptar de la recepció, perquè la part apel·lada pugui al·legar el que estimi pertinent en un termini de vuit dies hàbils.

En el termini de cinc dies naturals després de la pràctica de les actuacions esmentades a l'apartat anterior, el batlle ponent eleva els autes a la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

El magistrat ponent de la Sala Administrativa ha de resoldre en els cinc dies naturals següents sobre l'eventual pràctica de proves, segons les modalitats i les limitacions previstes en el procediment administratiu de dret comú. La pràctica de les proves no pot, però, excedir el termini de quinze dies naturals a comptar de la decisió del ponent.

En tots els casos, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia dicta sentència en el termini improrrogable de quinze dies naturals a comptar del tancament de les proves o de la resolució que en denega la pràctica o, si no n'hi ha, de la recepció dels autes.

Disposició adicional primera

1. A petició de la persona interessada o per iniciativa pròpia i després de les comprovacions oportunes, el Servei d'Immigració regularitza la situació dels estrangers que es van reagrupar quan eren menors d'edat en un dels supòsits previstos en la present Llei, i que, tot i no haver estat inscrits al Servei d'Immigració, han residit de forma permanent i efectiva a Andorra des de la data del reagrupament familiar.

2. El Servei d'Immigració concedeix a les persones interessades una autorització de residència per raons de reagrupament o una autorització de residència i treball seguint les disposicions previstes a aquest efecte en la present Llei en cas de reagrupament familiar.

3. Es considera com a data d'inici de la nova autorització la data efectiva del reagrupament del menor que hagi determinat el Servei d'Immigració basant-se en les seves comprovacions.

Disposició adicional segona

El Decret de creació del Servei Mèdic d'Immigració queda vigent en tot el que no contradiu la present Llei. El Servei és el responsable del fitxer mèdic d'immigració i és l'òrgan davant del qual es pot exercir el dret d'informació, accés i rectificació en els termes previstos en la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals, sense que s'hi puguin exercir els drets d'oposició i de supressió.

Disposició transitòria primera

Mentre no s'hagin regulat per llei qualificada el contingut, els requisits i les característiques generals d'expedició de visats que han de lliurar les autoritats andorranes per entrar en territori andorrà, un estranger que no sigui nacional d'un estat membre de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu ha de posseir almenys els visats requerits per entrar i circular legalment a França o a Espanya i per tornar a entrar-hi des del territori andorrà. Aquesta disposició no s'aplica a les persones que resideixen legalment al Principat d'Andorra.

Disposició transitòria segona

Continua vigent la Llei 21/2004, del 14 de desembre del 2004, qualificada de mesures d'adaptació de la Llei qualificada d'immigració, del 14 de maig del 2002, al règim transitori d'accés al mercat de treball establert entre la Unió Europea i els nous estats membres.

S'aplica la mateixa suspensió, i també la facultat de deixar-la sense efecte, previstes en la Llei referida, pel que fa als nacionals d'altres estats que esdevinguin membres de la Unió Europea a comptar d'ara. El termini màxim de set anys de suspensió s'ha de computar a comptar del moment en què cada estat esdevingui nou membre. No obstant això, per tal de coordinar la legislació andorrana amb la de França i Espanya d'acord amb el Conveni entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa del 4 de desembre del 2000, el Govern pot, mitjançant decret, establir un període de suspensió equivalent, com a màxim, al que adoptin els dos estats veïns.

Disposició transitòria tercera

Els titulars d'autoritacions d'immigració de residència sense activitat lucrativa concedides d'acord amb la Llei qualificada de modificació de la Llei 17/2006, del 30 de novembre, qualificada de residències passives, queden subjectes a les condicions i els requisits establerts en la Llei esmentada.

Disposició derogatòria

Amb l'entrada en vigor d'aquesta Llei qualificada queden derogats el Decret legislatiu del 25 de juny del 2008, de

publicació del text refós de la Llei qualificada d'immigració, del 14 de maig del 2002, amb les seves modificacions successives, i la Llei 17/2006, del 30 de novembre, qualificada de residències passives, així com totes les normes anteriors de rang igual o inferior en tot el que s'hi oposin o la contradiguin.

Disposició final

Aquesta Llei entra en vigor el mateix dia de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 31 de maig del 2012

Vicenç Mateu
Zamora Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

<i>François Hollande</i> <i>President de la</i> <i>República Francesa</i> <i>Copríncep d'Andorra</i>	<i>Joan Enric Vives Sicília</i> <i>Bisbe d'Urgell</i> <i>Copríncep d'Andorra</i>
---	--